

TITO - ČASTNI OBČAN Še nezadovoljivo

NAŠI
H
KOMUN

Dan pred Titovim rojstnim dnevom je predsednik stalne konference mest, Vjeoslav Holjevac, ob navzočnosti petdesetih predsednikov občinskih ljudskih odborov iz vse Jugoslavije izročil predsedniku Titu v slavnostni dvorani Zveznega izvršnega sveta slovesno listino, s katero ga vse komune v Jugoslaviji proglasaajo za svojega častnega člana. — Tej slovesnosti je prisostvoval iz Zasavja tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Trbovlje. Tako so bile izročene hkrati tudi diplome o imenovanju za častnega člana zasavskih komun Litije, Zagorja, Trbovelj in Hrastnika.

Ob tej priložnosti je tovariš Tito v zahvalni besedi poudaril: »S takšnim ljudstvom in s takšnimi delovnimi kolektivi, kakršne imamo mi, je moč premagati tudi največje ovire.« — Dejal je tudi tole: »Obljubim in prosim vas, da sporočite to vsem članom naših komun, da bom tudi v prihodnje skupaj s svojimi tovariši iz Centralnega komiteja in vlade storil vse, kar bo v naših močeh, da bi zgradili našo deželo tako, kakor žele naši narodi vzlic težavam, na katere bomo zadevali.«

Praznik mladosti na gradbišču nove zasavske ceste

Tudi pripadniki naše Jugoslovanske ljudske armade, ki so pred dnevi nadaljevali z deli na novi Zasavski cesti na odseku Renke-Zagorje, so skupaj z zagorskimi pionirji v petek popoldan lepo proslavili praznik mladosti in 70. rojstni dan predsednika Tita.

Kljub slabemu vremenu so ta dan pripadniki JLA marljivo delali na trasi nove Zasavske ceste, potem so se pa skrbno pripravili na sprejem pionirjev, ki so prišli na gradbišče nekaj po 14. uri. Snidenje pionirjev in pripadnikov JLA je bilo nadvse pristrčno, tako kot so vselej pristrčni in edinstvena vsa srečanja pripadnikov JLA z našimi delovnimi ljudmi.

Po ogledu naselja so se pionirji skupaj s pripadniki JLA napotili v vojaški klub, kjer so lepo proslavili praznik mladosti. Ob tej priložnosti je Slavko Ajtič, predsednik občinskega odbora SZDL, ki je skupaj s sekretarjem občinskega komiteja ZK s pionirji obiskal pripadnike JLA, začel graditeljem Zasavske ceste dobrodošlico. Predstavniki zagorskih pionirjev so pa nato čestitali pripadnikom JLA za praznik mladosti ter jim izročili lep šopek rož in darila.

Zbranim je spregovoril major JLA Mato Orlič, ki je med drugim naglasil, da so pripadniki JLA — graditelji Zasavske ceste — posebej vesel, da so jih obiskali pionirji iz Zagorja za praznik mladosti in ob 70. rojstnem dnevu predsednika Tita ter pri opravljanju naloge, ki ni niti lahka niti enostavna, in ki so se je pripadniki JLA z veseljem lotili. Prišli smo, da letos do konca prebijemo odsek nove Zasavske ceste od Renke do Zagorja. Nalogo bomo zagotovo opravili, ker doslej še ni bilo primera, da pripadniki JLA ne bi izpolnili sprejete naloge. Po govoru majorja Orliča so zagorski pionirji izvedli pripadnikom JLA na gradbišču nove Zasavske ceste krajši kulturni program.

Slavje, ki ne bo šlo v pozabo

Zaj je slabo vreme v nedeljo onemogočilo, da bi lahko v Hrastniku in Litiji izvedli parado mladosti za zaključek uspešnega skoro dvomesečnega slavlja ob prazniku mladosti v Zasavju.

Kljub temu lahko zapišemo: še nikdar ni bilo slavlja ob prazniku mladosti v Zasavju tako pisano. Se nikdar ni bilo toliko topline, radosti, pristrčnosti in hvalečnosti kot te dni. Se nikdar ni bila tako čudovito pisana mavrica mladosti.

Kot smo že nekajkrat pisali, so se prireditve vrstile od začetka aprila. Predolg bi bil tale sestavek, če bi hoteli v njem navesti vse prireditve, tekmovanja, nastope in drugo, vse kar je priprava mladina skupaj z ostalimi prebivalci Zasavja za letošnji praznik mladosti in še posebej za visok življenjski jubilej, 70. letnico naše dragega predsednika Tita.

V Zagorju so se na primer v zadnjem tednu izvršile številne prireditve. Učenci obeh osnovnih šol so se nekajkrat predstavili občinstvu z naštudiranimi igrami. Oddaja »Kaj veš o Titu«.

Razprava po krajevnih organizacijah SZDL

V prvi polovici maja je sklicala Socialistična zveza v hrastniški občini razširjene seje odborov krajevnih organizacij. Teh so se udeležili tudi predstavniki drugih družbenih organizacij. Na vseh sejah krajevnih organizacij je bilo okrog 300 krajevnih funkcionarjev. Razpravljali so o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih, o pripravah na zboro volivcev in o občinskem statutu.

Plenum SZDL v Hrastniku

Občinski odbor Socialistične zveze v Hrastniku je imel v torek popoldne razširjeno sejo, katere so se poleg članov plenuma SZDL udeležili tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta, občinskega komiteja LMS, predstavniki delavskih svetov in vodstev gospodarskih organizacij, nekateri člani ljudskega odbora in še drugi tovariši. Razpravljali so o aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih občine Hrastnik. — or.

ki je bila v Delavskem domu, je nadvse uspešna. Pristrčno je bilo na sprejemu pionirjev v organizacijo Ljudske mladine. In še in še bi lahko naštevali.

V Trbovljah je bila zadnji petek — zaradi slabega vremena v Delavskem domu — revija mladinske dejavnosti, potem pa zborovanje, na katerem je govoril predsednik občinskega komiteja LMS Drago Spoljar. Z zborovanja so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu ob njegovem 70. rojstnem dnevu. Na osnovni šoli Tončke Čečeve so sprejeli 100 pionirjev v mladinsko organizacijo. Kljub slabemu vremenu so bila v Trbovljah izvedena številna športna tekmovanja med mladinskimi aktivi.

Ni manj pristrčno in ni manj uspešno ni bilo slavlje tudi v obeh

Zasavje in zasavska cesta

Gradnja Zasavske ceste se nadaljuje. Če bo vreme naklonjeno graditeljem, bo letos v celoti prebit drugi odsek ceste Renke-Zagorje, ki je dve leti kljuboval. Cesta s tem še ne bo končana, vendar nam daje to priložnost za razmišljanje o možnostih, ki se z graditvijo nove ceste skozi Zasavje ponujajo. Nedvomno je, da je cesta najbolj pomembna za promet. Prav tako nam cesta odpira nove, neslutene možnosti za turizem. Zelo pomembna pa bo tudi za oskrbovanje zasavskih mest s kmetijskimi pridelki. Zlasti to velja za povezovalno litijske občine z ostalim Zasavjem, kajti ta občina je kmetijsko močna in lahko oskrbuje s kmetijskimi pridelki vse Zasavje.

Seveda pa je gradnja Zasavske ceste pomembna predvsem tedaj, če bo vladala istočasno prizadevanje po ureditvi celotnega cestnega omrežja, ki povezuje Zasavje z ostalimi predeli Slovenije in s cestami, ki povezujejo Slovenijo tudi s sosednjo republiko. Ze prav boleče aktualno je na primer vprašanje ceste Zidani most—Rimske Toplice in Zidani most—Videm Krško s povezovalno na Ljubljano in Zagreb. Potem je aktualno tudi vprašanje urejenega cestništva na relaciji Pasjek—Litija—Ljubljana. Seveda pa je na prvem mestu nadaljevanje gradnje ceste od Zagorja do Zidane mosta.

Statistični podatki o doseženi proizvodnji v zasavskih gospodarskih organizacijah za prve štiri mesece letos kažejo, da na področju litijske in zagorske občine gospodarske organizacije še vedno niso dosegle zadovoljivih planskih rezultatov, v Hrastniku in Trbovljah pa nadaljujejo z nizanjem uspehov ki so jih dosegli, čeprav so v aprilu v Trbovljah nekoliko zaostali za proizvodnimi dosežki prvih treh mesecev.

Predlitijska Litija je v aprilu dosegla s 96,8 % predvideni mesečni plan fizičnega obsega proizvodnje v efektivnih kilogramih, v baznih kilogramih pa s 103,9 % predvideni fizični obseg za prve štiri mesece so pa dosegli s 94 %. Industrija usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve v Smarterm je v aprilu dosegla 84 % predvidenega mesečnega fizičnega obsega proizvodnje, za prve štiri mesece pa 86 %. V Kresniški industriji apna so dosegli v aprilu 94 % predvidenega mesečnega obsega proizvodnje, prav s tolikšnim odstotkom pa predviden obseg za prve štiri mesece. Izjema je Lesna industrija v Litiji, ki je do konca aprila dosegla že 35,5 % predvidenega letnega načrta realizacije.

Gospodarstvo zagorske občine je doseglo do konca aprila 28,66 % predvidene realizacije, industrija 29,22 %, gradbeništvo 24,60 %, promet 31,77 %, trgovina 28,93 %, gostinstvo 21,6 %, obrt 23,21 %, komunala 29,01 % ter kmetištvo 27,61 %. Ob tem velja omeniti, da so rudarji z Rudnika rjavega premoga Zagorje nakopali do konca aprila že 223.200 ton premoga in tako dosegli 31,69 % predvidenega načrta. Med industrijskimi gospodarskimi organizacijami je le Tovarna elektroporcelana z Izlake presegla planska predvidevanja, saj je dosegla 33,78 % predvidene proizvodnje, predvideno plansko nalogo so pa presegle še »Prehrana«, »Emona«, obrtno podjetje »Zaščita«, Radlocenter in projektni biro »Komuna«.

V zvezi s takim izpolnjevanjem predvidenih planskih nalog je občinski komitej Zveze komunistov v Litiji na zadnji seji sklenil, da

ostalih zasavskih občinah, v Hrastniku in Litiji. Škoda le, da sta morali tu odpasti osrednji prireditvi slavlja — paradi mladosti in zborovanju mladine obeh občin.

V petek so se številni prebivalci Zasavja pridružili ob radijskih in televizijskih sprejemnihkih tiščin na stadionu JLA v Beogradu, da prisostvovaljo veličastni paradi mladosti v Beogradu, temu veličastnemu zaključnemu slavlju ob dnevu mladosti in življenjskemu jubileju predsednika Tita.

Letošnje slavlje ob prazniku mladosti je bilo prav povsod velika revija mladosti in moči, odločnosti in poguma. Hkrati pa tudi slavlje, ki ne bo šlo v pozabo.

Zasavje in zasavska cesta

Nemara se zdi, da je neopravičeno pisati o vsem kompleksu cest, ki sodijo v sklop cestnega omrežja Zasavske ceste, ker gre trenutno za gradnjo samo Zasavske ceste. Toda prav zategadelj, ker je ves kompleks cestnega omrežja življenjskega pomena za ta predel Slovenije, in ker lahko le na ta način načrtno vse ostalo, je dobro vedeti natančneje načrte okrog tega gradnji in ureditve omenjenih cest. Le z vzporednim planiranjem prilagoditve kmetištva, turizma in vsega ostalega gospodarstva ter možnostim, ki jih daje novo cestno omrežje, bomo lahko storili smiselne gospodarske ukrepe za izkoriščanje vsega, kar je v naših komunah mogoče.

Samo za primer. Imamo mnogo turističnih postojank in mnogo lepih krajev, ki jih še ne poznamo dovolj in jih turistično še ne izkoriščamo. Turizmu nimamo prilagojenih gostinskih kapacitet, niti trgovine, in še ne vemo, kakšne kapacitete potrebujemo, in kaj vse nam je pri tem še za storiti. Za kmetištvo, zlasti v litijski občini, je važno preračunati, koliko lahko konsumira zasavski trg in kakšno in kolikošno proizvodnjo je s tem v zvezi zagotoviti. So pa še drugi činitelji, o katerih bi lahko govorili, kajti remično je, da se s to cesto Slovenija odpira zasavju in Zasavje Sloveniji — in je več: domala vsemu ostalemu svetu, saj bo ta cesta z vsemi odcepi pomembna tranzitna cesta.

nač člani Zveze komunistov v gospodarskih organizacijah ponovno proučijo sklepe seje občinskega komiteja ZK Litija, na kateri so razpravljali o gospodarskih vprašanjih. Ob tem so v Litiji naglasili, da naj preko organov delavskega samoupravljanja in sindikalnih podružnic zastavijo v gospodarskih organizacijah vse sile, da neposredni proizvajalci v celoti začnejo izpolnjevati planske obveznosti proizvodnje in obveznosti do izvoza ter da zgradijo trdnjski sistem nagrajevanja. Na občinskem komiteju ZK v Litiji so naglasili, da so prvenstveno odgovorni za izpolnjevanje teh nalog člani Zveze komunistov. Pri tem so še naglasili, da je treba člane delovnih kolektivov obveščati o vseh problemih, tako v zvezi s proizvodnjo, tržiščem, delitvijo, realizacijo in drugim: hkrati s tem si je pa tudi treba prizadevati, da bodo v gospodarskih organizacijah letos načrtno izkoristili letne dopuste, da v poletnih mesecih ne bo občine padla proizvodnja.

Pred delovnimi kolektivi stojijo odgovorne naloge, ki pa so uredničeve. Kazno je, da bi bilo mogoče ob nekoliko večjem izkoristitvi notranjih rezerv v gospodarstvih organizacijah in nekoliko večjih prizadevanjih za izboljšanje delovnih procesov ne samo doseči planska predvidevanja pro-

Zbori volivcev v Hrastniku

Zbori volivcev, ki so bili v zadnjih dneh v hrastniški občini, so bili dobro obiskani. Tudi tukaj so razpravljali o gospodarskih in aktualnih političnih vprašanjih. Volivci so prinašali dokaj dobre predloge, ki zadevajo zlasti gospodarjenje v komunah in v krajevnih skupnostih. — or.

PLENUM SINDIKATA HRASTNIŠKE OBČINE

Te dni je bil v Hrastniku plenum občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o vprašanjih, o katerih govori zadnje pismo CK ZKJ, in o vprašanjih, ki jih je nakazal v svojem govoru v Splitu tovariš Tito. Ob tem so ugotavljali pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v hrastniški občini. O gospodarjenju in družbenem upravljanju v občini razpravljajo tudi sindikalne podružnice. — or.

SEJA ZBORA PROIZVAJAVCEV OBLO HRASTNIK

Nedavno je bila seja zbora proizvajavcev OBLO Hrastnik. Razpravljali so o realizaciji družbenega plana za prvo letošnje tromesečje. Razprava je bila dokaj žibka, čeprav je bilo poročilo precej izčrpno in je nakazovalo vrsto problemov, tako v industriji, obrti in trgovini, kot tudi v drugih panogah gospodarjenja. — or.

Izdelan program obiskov

Prejšnji četrtek so se na občinskem odboru Socialistične zveze v Zagorju zbrali predstavniki pripadnikov JLA — graditeljev nove Zasavske ceste skupaj s predsedniki vseh štirih občinskih odborov SZDL iz Zasavja, zastopniki zasavskih občinskih svetov Svoboda in prosvetnih društev ter občinskih zvez za telesno kulturo. Na sestanku so se domenili o organizaciji gostovanj med pripadniki JLA.

Na posvetovanju so predstavniki iz Zasavja pokazali veliko razumevanje in izrazili pripravljenost, da bodo po svojih močeh storili vse, da bo bivanje pripadnikov tretje izmene JLA — graditeljev nove Zasavske ceste med nami kar najprijetnejše. Ze na samem sestanku so izdelali okvirni program obiskov posameznih skupin graditeljev. Tako je določeno, da bodo na trasi nove Zasavske ceste gostovali najprej Zagorjani z revijo zabavnih ansamblov. Tem bo sledil koncert trboveljske delavske godbe, nato mladinski pevski zbor iz Litije, koncert godbe na pihala in velikega zabavnega ansambla ter mladinskih pevskih zborov in mladinskega zabavnega ansambla iz Hrastnika. Zagorjani bodo pripravili predvideno 8. julija v Delavskem domu pripadnikom

VSE MOŽNOSTI ŠE NISO IZKORISTILI

Zbor proizvajavcev občinskega OBLO Litija je na zadnji seji zraven poročila komisije za izpolnjevanje predpisov o delitvi čistega dohodka in o delitvi osebnih dohodkov razpravljali še o realizaciji gospodarskih organizacij v prvih treh mesecih letošnjega leta. Pri tem je bilo ugotovljeno, da planska predvidevanja niso bila dosežena, čeprav v gospodarskih organizacijah niso izkoristili vseh možnosti za dosego predvidevanj.

izvoznje, pač pa tudi preseči. Zaradi tega ni odveč naglasiti, da bo potrebno, da bodo v prihodnje usmerjena prizadevanja vseh članov kolektivov v zasavskih gospodarskih organizacijah v povečanje proizvodnje, storilnosti, k varčevanju, odkrivanju notranjih rezerv in ne nazadnje tudi k doslednemu izpolnjevanju nalog v zvezi z izvozom. Ne bo pa odveč naglasiti, da naj se čimprej tudi ostale gospodarske organizacije iz Zasavja, ki imajo vse možnosti za začetek izvoza, takoj vključijo v izvoz, ker je namreč doslej opaziti, da so nekatere vse preveč rezervirani do začetka izvoza.

O družbeno politični dejavnosti

Dogajanje je na področju hrastniške občine. — Zadnje tedne je zelo živahno v vseh družb. organizacijah in tudi med občani se je to odrazilo na zborih volivcev. Vseposvoda je govora o trenutnem gospodarskem in političnem položaju in o nalogah, ki nastopajo v zvezi s tem. Nedvomno je vzrok tej pojačani dejavnosti pismo CK ZKJ in govor Tita v Splitu, čeprav je bilo veliko prizadevanj tudi že prej.

Tudi tokrat ugotavljajo predstavniki družbenih političnih organizacij, da je bilo od lanskega leta tega časa do zdaj veliko premalo storjenega ob tem, da je bilo na vseh občinskih in drugih konferencah organizacij veliko sklenjenega.

Dejstvo je namreč, da bodo lahko ti sklepi, ki so bili sprejeti pred enim letom, obveljali tudi še v letošnjem letu skoraj v celoti. To opozarja na dokajšen razkorak med besedami in dejanji.

Kakšno stališče je zavzel do tega vprašanja razširjeni plenum SZDL občine Hrastnik, še ne moremo povedati, ker je ta številka bila tedaj že v tisku in zadnje poročila o tem dogodku tokrat še ne moremo objaviti. Nedvomno pa je, da bo tokrat terjana od vseh prisotnih na plenumu največja doslednost.

Upajmo, da čez leto dni ne bomo prisiljeni zapisati enakih ugotovitev, kot smo jih zabeležili tudi tokrat: kar je bilo storjenega, je še vedno premalo!

V. SIREC

Na seji so govorili tudi o službi inšpektorja za delo, pri čemer so naglasili, da je treba čimprej organizirati to službo, ali pri občinskem LO v Litiji, ali pri sodelovanju z občinskim LO Ljubljana Moste — Polje. Odborniki zbora proizvajavcev v Litiji so pa sklenili, da bodo na prihodnji seji zbora proizvajavcev občinskega OBLO Litija govorili o izvozu in o poročilu Industrije usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve.

Trenutki odločitve

Vse je pripravljeno na rekonstrukcijo Tovarne dokumentnega in kartnega papirja v Radečah, le še dokončno potrditev programa rekonstrukcije čakajo. Kako bo odločeno na najvišjem pristojnem mestu, bo znano v prvih dneh prihodnjega meseca (junija). Toda zadeva je že tako daleč, da bo v prihodnjem mesecu dokončno zgrajena cesta od Radeč do tovarne, ki predstavlja praktično prvi korak rekonstrukcije. Optimizem je na mestu tudi zategadelj, ker bodo rekonstruirali tovarno za lastni sredstva. Pravijo, da jim manjkajo le devizna sredstva, ki pa jih zagotavlja investicijska banka. Za rekonstrukcijo pa zlasti govori dejstvo, da je tovarna edina v Jugoslaviji, ki proizvaja najkakovostnejše, specialne papirje za potrebe domačega trga in da količina takšnega papirja ne bo zadoščala potrebam tudi takrat, če bo z rekonstrukcijo proizvodnja za enkrat povečana. So pa trenutno stroji že do 73 odstotkov odpisani, torej že povsem izrabljeni.

Vse dogajanje od 1959. leta, ko so začeli misliti na rekonstrukcijo, pa do danes, je v tovarni v znamenju skrajnega varčevanja. Zadnja leta delajo tudi vse nedelje, razen ob praznikih, kot so Prvi maj, Dan Republike in Novo leto. Tudi organizacija gospodarjenja in upravljanja je v pričakovanju reorganizacije, ki jo bo prinesla rekonstrukcija tovarne, zato o ekonomskih enotah in svetih ekonomskih enot v dokončni obliki še ni govora. Zaradi koncentracije sredstev za rekonstrukcijo tukaj še ni obračunavanja po ekonomskih enotah, katerih je pet in ima vsaka še nekaj obračunskih mest.

V proizvodnji je obitna zlasti težnja po podaljševanju življenjske dobe reprodukcijskemu materialu, ki ga uvažajo, in so zategadelj vedno v težavah glede deviznih sredstev. K temu prizadevanju se pridružuje tudi težnja po zmanjšanju izmeta, ki znatno ovira proizvodnjo. Z dosežanim zmanjšanjem izmeta za 2,6 odstotka lani se je tudi finančni uspeh

proizvodnje znatno izboljšal. Toda še največ govorijo o izterjevanju dolgov, čeprav so zmanjšali dolgov na polovico, vendar jih je še toliko, da bi obrestni na znesek, ki jim ga dolgujejo odjemalci, dosegel eno plačo celotnega kolektiva.

V letošnjem letu bo varčevanje v tej tovarni dokaj občutljiva tudi krajevna skupnost, ki je bila doslej deležna velike pomoči delovnega kolektiva. Samo sindikalni podružnici, ki vzdržuje vrsto društev, so letos zmanjšali dotacijo skoraj za dve tretjini, vse prevoze, ki so bili doslej več ali manj brezplačni, so letos postavili na ekonomsko osnovno, in celo delavski svet se je odrekal svojemu troševnemu, že tradicionalnemu izletu.

Ce vrašate katerega koli člana kolektiva, na kaj želijo še posebej opozoriti, boste dobili odgovor: »Ponosni smo na kopališče na Njivicah, ki je znano po vsej domovini in izven nje!«

O čem pa govorijo na sestankih, ki jih organizira sindikalna

podružnica? Tokrat so se sestajali po ekonomskih enotah pred izvolitvijo novih organov delavskega upravljanja. Rekli so, da bi bilo potrebno, da bi na sejah delavskega sveta in drugih svetih vsi člani upravljanja aktivno sodelovali. Da bi bilo mogoče, naj bi ti dobili obsežnejše gradivo, ne le dnevni red s skopim pojasnilom. Ugotovili so, da jim še vedno manjkajo osnove o delitvi dohodka in sploh gospodarjenja, in se želijo o tem poučiti na seminarjih. Sindikalna podružnica pa želi, naj se čimprej uvede obračunavanje po ekonomskih enotah in ne samo planiranje po ekonomskih enotah. Razen tega pazi na primernost delovnih mest za delavce in skrbi tako zanje.

No, in še vest, ki jim ne ugaja najbolj: letos bi morale biti športne igre papirničarjev v Radečah, vendar so jih morali predvsem zaradi predvidene rekonstrukcije odpovedati in bodo druge.

Viktor Sirec

Nepravilnosti v delitvi dohodka

Poročali smo že, da je pred dnevi v Litiji zasedel razširjeni plenem občinskega odbora SZDL, na katerem so razpravljali o proizvodnih dosežkih v prvih treh mesecih, o nepravilnostih delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah in ustanovah, o varčevanju s sredstvi, o izkoriščanju letnih dopustov in drugem.

Iz statističnih podatkov, ki smo jih že objavili, sledi, da litijske gospodarske organizacije — razen nekaterih izjem — niso dosegle predvidenih planskih dosežkov v prvih treh mesecih. Na plenumu so po obsežnem uvodnem poročilu predsednika občinske organizacije SZDL Staneta Volka ugotovili, da v gospodarskih organizacijah niso izkoristili vseh možnosti, da bi dosegli predvidene planske postavke. Na to je sicer vplivalo nekaj objektivnih težav (premajhen uvoz surovin, slaba kakovost surovin), več pa subjektivnih težav (v industriji usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve v Smartnem neurjenoti notranji odnosi, nizka storilnost; v Gradbeniku slabi odnosi in nagrajevanje mimo sprejetih pravilnikov itd.).

Plenum je opozoril na nekatere nepravilnosti v zvezi z delitvijo osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah in ustanovah. Tako so naglasili, da imajo v industriji usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve v Smartnem najnižje minimalne osebne dohodke, v prvih treh mesecih se je pa gibalo razmerje med najnižimi in najvišjimi izplačanimi osebnimi dohodki od 1:9,7 do 1:8,7. Pri čemer velja še posebej poudariti, da je bila zabeležena v tem času precejšnja fluktuacija delovne sile — kar 15,7%. Pa tudi v nekaterih ustanovah — n. pr. v Zdravstvenem domu v Litiji — so si v zadnjem času znatno povišali osebne dohodke, pri tem pa dosegli tudi precej visoka razmerja med izplačanimi osebnimi dohodki. V nekaterih gospodarskih organizacijah in ustanovah je prišlo do teh anomalij zavezovala tega, ker organi samoupravljanja tem problemom niso posvetili dovolj pozornosti, zraven tega pa tudi samim odnosom med zaposlenimi, seveda na osnovi izplačanih osebnih dohodkov. V šolah niso še povsod rešili problema nagrajevanja, saj še niso sprejeli pravilnikov, navzile temu je pa opaziti nekatera izsiljevanja po višjih osebnih dohodkih od nekaterih prosvetnih delavcev. Na plenumu so v razpravi o tem poudarili, da naj to vprašanje rešujejo organi samoupravljanja in člani kolektivov, ker najbolj poznajo pogoje in notranje odnose, seveda se je pa treba lotiti te naloge z vso resnostjo in odgovornostjo.

V ostalem so na plenumu naglasili, da je treba kar najbolj varčevati s proračunskimi sredstvi. V razpravi o investicijah so poudarili, da je treba dokončati vse investicije in šele potem začeti z novimi. Zraven tega so pa opozorili tudi na potrebo varčevanja s sredstvi, ki gredo iz materialnih stroškov (potni stroški, pavšali in kilometrina), in ob tem opozorili na nekatere nepravilnosti v zvezi s tem, ki so jih ugotovili v litijemskem Gradbeniku in Zavodu za zaposlovanje delavcev.

Govorili so še o trošenju fondov časa in o sklicevanju raznih sestankov in sej med delovnim časom ter opozorili, da je treba leos načrtno planirati koriščenje dopustov.

Sicer je pa skozi vso razpravo velal misel, da je treba prvenstveno povečati proizvodnjo in storilnost ter odpraviti anomalije v delitvi osebnih dohodkov, kar vse bo pripomoglo k še večjemu gospodarskemu napredku. (ma)

Administrativni ukrepi niso primerni

V delovnih kolektivih v Zasavju so se, sicer ne povsod, s precejšnjo zavzetostjo in odgovornostjo lotili nalog v zvezi z navodilom ZIS o izvajanju načel pri delitvi čistega dohodka in pri delitvi osebnih dohodkov. Po podatkih, s katerimi razpolagamo, so se v nekaterih gospodarskih organizacijah — čeprav sicer začasno — zatekli v ponovnem urejanju meril za delitev osebnih dohodkov k administrativnim ukrepom. Čeprav so ti ukrepi začasni, vsekakor ne morejo prispevati k trdnemu in učinkovitemu urejanju anomalij oziroma notranjih odnosov v delitvi osebnih dohodkov.

V litijemski občini so se n. pr. najprej v Predinici zatekli k administrativnim ukrepom, takoj za njimi pa še v Industriji usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve v Smartnem. V Predinici se delavski svet sklenil, da se znižajo zaposlenim, ki imajo osebne dohodke nad 40,00 din, le-ti za 10%; hkrati s tem so pa za 50% znižali doteke za stalnost, ker pravzaprav ni v podjetju fluktuacije delovne sile. V Industriji usnja, krzna, konfekcije in lahke obutve so pa sklenili, da bodo znižali za 10% osebne dohodke zaposlenim, ki imajo nad 40,00 din. Ob tem velja omeniti, da so prav v tej gospodarski organizaciji najnižji minimalni osebni dohodki, in da so v prvih treh mesecih letos dosegli razpon v delitvi osebnih dohodkov tudi do 1:9,7 ter da je v precejšnji meri zaradi takih odnosov v delitvi osebnih dohodkov zabeležena precejšnja fluktuacija delovne sile. Verjetno je, da tak administrativni ukrep ne bo rešil problemov v zvezi z nagrajevanjem, in je vprašanje, kako korist bo imel že omenjen administrativni ukrep. (ma)

Seja občinskega LO Zagorje

V soboto je bila v Zagorju 44. seja obeh zborov občinskega LO. Odborniki občinskega zbora in zbora proizvajalcev so na ločenih sejah razpravljali in sklepali o načinu odmerjanja stroškov za uporabo skupnih naprav in hiši, ki jih morajo plačevati nosilci stanovanjske pravice, in kdaj jih je treba plačevati; določili so stroške za tekoče vzdrževanje stanovanj; govorili so o oprostitvi plačevanja amortizacije od starih zgradb; o dodelitvi in odvzemu zemljišč, last SLP; o prodaji hiš, last SLP; o odloku o prispevku iz dohodka komunalnih gospodarskih organizacij, gospodarskih organizacij storitvene obrti in gostinskih gospodarskih organizacij; o garancijah; o popravku odloka o občinskem prometnem davku od prometa na drobno; o odloku o enotnem dimnikarskem okolišču za celotno območje občine; o dimnikarskih storitvah ter o odloku o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva za leto. Na skupni seji obeh zborov so odborniki sklepali po poročilu komisije za volitve in imenovanja.

Minče Kurent - 78-letnik

Nedavno sva se srečala, ko je Minče mihal na sestanek godbenikov-upokojenecov. V kratkem razgovoru z njim sem zvedel, da je ta še vedno korajžni in nasmehljivi možakar star že 78 let, katero obletnico je praznoval 19. maja t. l.

Dolga doba življenja in dela je bila to, saj je naš Minče samo kot strojnik in kurjač delal pri trboveljskem rudniku aktivno nad petdeset let. Da ne pozabimo: preko 45 let je aktivno deloval pri trboveljski godbi, ki vsepovedno spremlja, le da zaradi invalidnosti ni mogel z ostalimi godbeniki v NOV, pač pa je njegova zaslug, da je mimo trboveljskih glasbenih straž utihotali godala v NOV, godbeni arhiv pa varno spravil, tako da je bil na razpolago ob povratku preživetih borcev — godbenikov iz NOV. Stiri deset »Novih let« je nadalje Minče vodil rudarsko godbo po Trbovljah, ko je leta ob vsakem Novem letu po stari tradiciji s prikupnimi, poskočnimi marširiranimi voščila dobro jutro in srečno novo leto po rudarskih kolonijah.

K njegovemu življenjskemu prazniku mu iskreno čestitajo vsi domačini z željo, da bi Minče še dolgo vrsto let zdrav in vedno dobre volje živel med nami in s svojim znanim humorjem razveseljeval, kakor je to znal vse svoje življenje.

R.

Remont in kompletna revizija elektroenergetskih naprav

Vsakoletni remont letos izredno obsežen — 7 kilometrov cevi bodo zamenjali — Znatni prihranek na deviznih sredstvih — Izboljšava elektrofilterja, izboljšanje čiščenja dimnih plinov — Obratovanje ustavljeno od 15. do 30. maja — Vsa dela na letošnjem remontu, ki je znatno obsežnejši kot sicer, bodo opravili z domačimi strokovnjaki — Vsa popravila bodo končana do 15. julija

Tiho in mirno je te dni v Savski dolini. Nič se ne kadi in pravi iz visokega dimnika trboveljske termoelektrarne. Ravno v teh dneh, od 15. maja do konca meseca, opravljajo revizijo energetskih naprav, in to vseh tistih delov, ki jih med rednim obratovanjem elektrarne ne morejo pregledati.

Vsakoletni remont, ki ga letos opravljajo v trboveljski termoelektrani, je to leto izredno obsežen, zlasti zaradi tega, ker lansko leto ni bilo časa za izvršitev popravil na določenih proizvodnih enotah.

Po temeljito pripravljenem načrtu so z deli pričeli prve dni aprila in so končali prva dela na kotlu za 60 t/h namesto 28. že 26. aprila. Z večjim zavzemanjem izvajavcev remonta so uspeli prvo etapo popravil izvršiti dva dni pred rokom. Druga etapa del pa je remont na kotlu Pauker 125 t/h in kotlu Borsig 100 t/h. Pri kotlu Pauker bodo vzporedno s popravilom povečali tudi elektrofilterjsko napravo, ki bo znatno izboljšala čiščenje dimnih plinov, češar bodo veseli prebivalci v Savski dolini in v Spodnjem Hrastniku. Pri tem remontu bodo opravili delno zamenjavo cevi pri pregrevalniku pare, ki je močno korodiran zaradi težkih pogojev obratovanja, namreč izredno nizke, minimalne obtežbe ter visoke, maksimalne obtežbe elektrarne, kakor nanese odjem električnega toka. Pri vseh delih na remontu bo treba vložiti mnogo truda, da bodo vsa dela pravočasno zagotovljena, posebno če bo potrebno — kar se rado zgodi v poletnih mesecih — da bo elektrarna v obratu v celoti.

Prav značilno pri letošnjem remontu, zlasti pri kotlu Borsig za 100 t/h je, da bodo zamenjali srednji del ekonomizerja z okoli 7 ki-

lometrov cevi. Potrebne cevi je izdelala Železarna Sisak, ki sicer niso najkakovostnejše, vendar se je Termoelektrarna Trbovlje za njene odločila predvsem zato, da pokaže zaupanje do domačih proizvodov, na drugi strani je pa treba pomisliti na prihranek deviz. Sedemdeset metrov vgrajenih domačih cevi pomeni tudi znaten prihranek na devizah, za katere bi bilo treba okoli 6000 dolarjev. Tako pa bomo cevi plačali v domači valuti, kar je ob današnji gospodarski situaciji pohvalno za vodstvo Termoelektrarne Trbovlje, da se je odločilo za takšno rešitev tega vprašanja.

REMONTNA DELA NA TURBINAH

Remont bo treba opraviti tudi na turbinah, kjer so tudi potrebna popravila in izmenjava raznih delov. Tako bodo na turbinah za 12.500 kW izmenjali ohišje krmilnih ventilov, katere so odšli v Litostroj, obdelali pa v »Jugoturbini« v Karlovcu. Tudi tu bodo napravili znaten prihranek na devizah. Ta turbina je bila izdelana v nemški tovarni Siemens. Po ponudbi, ki jo je poslala ta firma, bi stala obnova krmilnih ventilov okoli 18.000 DM. Pri največji turbini za 24.000 kW bodo izmenjali lopatice, na rotorju in statoru v 21. do 27. vrsti, ki so močno izrabljene in ogrožajo varnost obratovanja. Te lopatice pa je bilo treba dobiti iz Nemčije v vrednosti 42.000 DM, in to za 200 kilogramov težkih lopatic. Na tej turbinah pa je potrebno izmenjati tudi lopatice v zadnjih vrstah. Te je rekonstruirala v letu 1947 tovarna iz Češke — Praga. Ta problem je nekoliko težji, ker tovarna Siemens zaradi rekonstrukcije ni hotela prevzeti naročila, medtem ko je trenutno poslova-

nje s češkimi tovarnimi oteženo.

V »Jugoturbini« v Karlovcu so se zanimali za to popravilo, toda tovarna ga ne more izvesti zaradi zasedenosti kapacitet in še drugih težav. Pri turbinah za 20.000 kW pa bodo izvršili normalno revizijo stroja brez kakšnih večjih popravil.

Popravila opravlja termoelektrarna nadalje v svojem savskem črpališču, kjer bodo namestili novo črpalko za hladilno vodo s kapaciteto 80 m³/min. To črpalko bi bilo treba preskrbeti že leta 1955 pri namestitvi novega turboagregata, vendar je njen nakup zaradi pomanjkanja sredstev tedaj izostal.

Ob vsem tem je zelo zanimivo, da so nekoč za vsaka taka večja dela in popravila prihajali k nam strokovnjaki iz inozemstva, za kar je bilo treba odšteti tujim državam lepe vsote. V novi Jugoslaviji pa smo doslej večino takih in podobnih del opravili z domačimi strokovnjaki. Tako tudi sedaj, ko bodo vsa dela in popravila opravili strokovnjaki iz domače elektrarne. Da bi pa vsa dela čim hitreje izvršili, so v elektrarni zaradi obsežnosti del poklicali na pomoč delovno silo drugih domačih podjetij. Pri izvršitvi vseh teh remontnih del preveča vse edina želja, da bi potrebna popravila kar najbolje in kar najhitreje opravili, tako da bo trboveljska termoelektrarna lahko čimprej začela spet obratovati, zlasti sedaj, ko se bližajo poletni meseci, ker je mogoče, da bodo naše termoelektrarne morale v večji meri pomagati hidroelektrarnam.

Ce bodo vsa dela potekala tako, kakor je predvideno, je možno, da bodo končana še pred 15. julijem. SS.

Naloga kolektivov

Na sobotni tiskovni konferenci v sekretariatu Izvršnega sveta LRS za informacije o vprašanju, ki se nanašajo na politiko in kriterije dela komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov, ki jo je vodil sekretar Sekretariata IS za delo in predsednik republiške komisije za izvajanje predpisov o delitvi dohodka Miran Košmelj, so se novinarji seznanili z nekaterimi problemi pri usklajevanju razmerij delitve v gospodarskih organizacijah in zavodih.

Dejstvo je, da so se vse komisije z vso odgovornostjo lotile nalog, ki jim jih nalaga navodilo Zveznega izvršnega sveta o izvajanju načel pri delitvi čistega dohodka. Tovariš Košmelj je ob tem naglasil, da je delitev dohodka stvar kolektivov samih in njihova odgovorna družbena funkcija zlasti je zato, ker temelje vsi predpisi na tej načeli in je zavoljo tega tudi usklajevanje notranje delitve dohodka stvar, ki jo morajo rešiti sami kolektivi. Kljub temu je opaziti nekatere nemogoče pojave, saj so razprave omejene le na ožekrog vodstvenih strokovnjakov, delavski sveti o tem še niso razpravljali, neke pa razumejo vso nalogo le skozi izračun faktorja po posebni formuli, in če je ta faktor ugoden,

smatrajo, da so to družbeno odgovorno delo že uredili.

Tako pojmovanje je pa lahko le škodljivo, ker namreč pomeni stagnacijo gospodarskega razvoja. Proizvodna prvih štirih mesecev še ni na zadovoljivi ravni, kljub temu je

OBČINSKA PEVSKA REVILJA V LITJI

Občinski svet Svoboda v Litiji je izvedel prejšnji nedeljo v Litiji občinsko revijo mladinskih zborov. Kljub deževju so vsi mladi pevci in pevke prispevali v okrašen Litiji. Po skupnem kosilu so pevci nastopili.

Najprej je zaigral harmonikaristični orkester Glasbene šole iz Litije, nato so pa zapeli zbori iz Jevnice, dva iz Poljsnika, iz Dol, Kostreznice, Kresnic, Litije in Smartnega.

Občinski svet Svoboda je nudil zborom vso pomoč. Priredil je v ta namen dva seminarja, obiskale so zborove še posebne komisije glasbenih strokovnjakov, predvsem iz Ljubljane, ki so jim dale potrebne nasvete.

Pevske revije so se udeležili predstavniki organizacij in občine, s predsednikom občine na čelu. Premalo pa je bilo na prireditvi drugih ljudi.

Vsi nastopajoči so bili zelo zadovoljni, in to je glavno. Na koncu, pred skupnim nastopom z množičnimi pesmimi, go prejeli vsi nastopajoči zborovdve in dirigenti kot darilo lepe knjige.

Po nastopu so imeli organizatorji in zborovodje še kratek posvet za nadaljnje delo.

M. V.

pa naraščanje osebnih dohodkov še vedno precejšnje, kar pa ne daje osnovo za čistoštejsko perspektivo vsakega posameznega kolektiva. Kazno je, da lahko naraščajo osebni dohodki le v skladu z boljšimi uspehi in ob večji proizvodnji, vprašanje urejanja notranjih odnosov v delitvi osebnih dohodkov in urejanje razmerij je pa mogoče opraviti v vsaki gospodarski organizaciji le v okviru razpoložljivih materialnih možnosti. Ob tem je opozoriti na nalogo kolektivov, da vplivajo na strokovnjake, da posvetijo vse sile izboljšanju organizacije dela, iskanju notranjih rezerv in večanju produktivnosti, ker bodo le tako lahko naraščala sredstva gospodarskih organizacij in osebni dohodki zaposlenih, seveda ob zmernih osebnih dohodkih posameznih članov kolektivov, predvsem strokovnjakov in tovaršev iz uprave.

Težave so tudi v tem, ker za ustanove družbenih služb še ni republiških predpisov o splošnih merilih za delitev dohodka. Zraven tega so pa kolektivi tudi brez potrebnih izkušenj.

Na konferenci je bila večkrat poudarjena nujnost, da v kolektivih z vso skrbjo izdelajo analize dosežanjega gospodarjenja.

»ZASAVSKI TEDNIK« Litija
CP »Gorenjski tisk« v Kranju
Uredništvo in uprava: TRBOVLJE
LJE, Trg revolucije 11/III telefon
80.191, poštni predal 82. Tekoči račun pri Narodni banki Trbovlje
600-13-146 — Letna naročnina
720 dinarjev (z dostavilno), mesečna 60 din (prav tako z dostavilno) — Nemerodnih rokopolov in fotografij ne vračamo.

OBVEŠČEVALEC

Mali oglasi

Prodaj dobro ohranjen električni gramofon. — Naslov v upravi lista.

Zamenjam enosobno stanovanje. Poizve se: Majcnova cesta št. 5, Trbovlje.

Obvestila

Slovensko ljudsko gledališče Celje bo gostovalo jutri, v petek, 1. junija 1962, v Delavskem domu Trbovlje zadnjič v tej gledališki sezoni. Predstavili nam bodo komedijo Marcela FRANCKA: **SREČA NA UPANJE**. Predstava ob 18. je namenjena mladini, ob 20. pa za večerni abonma. Vse abo-

nente prosimo, da se pred predstavo poravnajo svoje plačilne obveznosti pri blagajni Delavskega doma.

Hkrati sporoča uprava Delavskega doma vsem ljubiteljem gledališke umetnosti, da bo ljubljanska Opera gostovala namesto v pomladi, šele v jesenski sezoni tega leta. Zadržek je namreč nastal zaradi adaptacijskih del na gledališki zgradbi v Ljubljani, zato se je njihova redna sezona pričela šele z novim letom. Razumljivo je, da imajo velike obveznosti do lastnih abonmajev.

Ceravno kulturna sezona 1961/62 s tem gostovanjem se ne bo zaključila, se vsem obiskovalcem prireditve v tej sezoni lepo zahvaljujemo za sodelovanje in obisk. Pričakujemo, da boste z enako vnemo in pozornostjo obiskovali prireditve v Delavskem domu tudi v naslednji sezoni.

Uprava Delavskega doma Trbovlje

Prijave za izlet v Goriška brda sprejema Turistična pisarna Trbovlje do petka, 1. junija, ali po telefonu na številko 80-247. Vljudo vabljeni!

Posebno obvestilo obiskovalcem kina Svoboda II Trbovlje
Obiskovalce kina Svoboda II v Trbovljah obveščamo, da bodo od 1. junija naprej predstave ob delavskih ob 17,30 in 19,30 uri, ob nedeljah pa ob 15,30, 17,30 in 19,30 uri.

Dežurna služba

Trbovljah
31. maja dr. Drnovšek Hinko
1. junija dr. Komorowski Vladimir
2. junija dr. Drnovšek Mihaela
3. junija dr. Drnovšek Mihaela
4. junija dr. Drnovšek Mihaela
5. junija dr. Kramberger Ludovik
6. junija dr. Južnič Vladimir
7. junija dr. Drnovšek Hinko.

Prekljici

Preključujem žaljivke, ki sem jih izrekla proti Mariji Sladič iz Vel. Sirja, in se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Angela Blatnik, Zidani most, Vel. Sirje 32.

Zahvale

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše mame **Marije Skočir** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence. Posebna hvala godbi. — Sin Tone, Ivan z družino, Rudi z družino in Stane z družino.
Trbovlje, 28. maja 1962

ZAHVALA

Vem, ki ste našega **Draga**, v življenju imeli tako radi in mi želeli dobro, priskrba hvala. Enako tudi vsem, ki ste ga spremljali na mnogih preranih zadnji poti in obšli njegov grob s prelepimi venceli. Zahvaljujemo se tudi upravi Rudnika Trbovlje — Hrastnik, godbi, pevcom, organizacijam, govornikom, duhovnomu in sploh vsem, ki so nam pomagali v teh težkih urah.
Zaljubljeni: žena Majda Klanjšek s sinčkom, mama, brata, sestra z možem, Kmetovi in ostalo sorodstvo

Kino

Kino Delavski dom v Trbovljah:
1. do 4. junija italijanski barvni film »Orientalke«; 5. do 7. junija ameriški film »Zanka za zajec«.

Kino »Svoboda — Trbovlje II«:
1. do 4. junija italijanski barvni film »Sin rdečega gusarja«; 5. in 6. junija nemški film »Jazz, ljubezen in pesem«.

Kino »Svoboda II« v Hrastniku:
2. do 4. junija ameriški barvni film »Darby o'Gill«; 6. in 7. junija nemški film »Zaljubljeni detektivi«.

Kino Delavski dom v Zagorju:
2. do 4. junija francoski barvni film »Splavarji z Volge« — matineja v nedeljo ob 10. uri; 6. in 7. junija domači film »Kota 905«.

Gibanje prebivalstva

TRBOVLJE

Rodile so: Hermína Slatinek iz Trbovlje, Opekarna 19 a — deklica; Lidija Gerhard iz Zagorja, Selo 98 — deklica; Berta Sladič iz Trbovlje, 1. maj 13 — deklica; Elizabeta Medved iz Knezdola 33 — deklica; Breda Erjavce iz Trbovlje, Keršičeva 47 — deklica; Marija Mans iz Zagorja — deklica.

Umrli so: Viktorija Brilej roj. Perhovec, upokojenka iz Trbovelj — stara 65 let; Srečko Feliks Drobež, delavec iz Podvin — Zagorje — star 18 let; Apolonija Taber roj. Pirc, upokojenka iz Trbovelj, Kešetovo 13 — stara 82 let; Ema Zanković, upokojenka iz Trbovelj, Trg F. Fakina 9 — stara 71 let; Ivana Golob, gospodinja s Planinske vasi 12 — stara 69 let.

HRASTNIK

Rojstev (izven porodnišnice) ni bilo.
Poročili so se: Silvester Boltin, kovač iz Hrastnika, Studenci 30, in Ida Smolič, uslužbenka iz Hrastnika 243; Ivan Trbovc, rudar z Dola 145, in Matilda Kmetič, trg. pomočnica iz Hrastnika 376; Franc Papar, ključavničar iz Prapretnege 51, in Hedvika Alauf, delavka z Dola 1.

Umrli so: Andrej Oblak, upokojenec iz Zagorja — star 78 let.

BREZICE

Rodile so: Ana Hruševar, Stolonik 17 — deklica; Neža Sekoranja, Bizelsko 166 — deklica; Marija Vranaričič, Rijeka — deklica; Ana Urekar, Mihalovec 32 — deklica; Zlata Babič, Krško — deklica; Nevenka Filipič, Brežice — deklica; Terezija Zidarič, Krška vas 71 — deklica; Cvetka Cerjak, Brežina 11 — deklica; Irena Gorišek, Račja vas 30 — deklica; Marija Gomilšek, Cretež 12 — deklica; Ana Lupšina, Vi-

RAZPIS

Tehniška srednja šola v Trbovljah bo sprejela za šolsko leto 1962/63 v 1. razred 60 učencev, in sicer po 30 učencev v strojni in elektrotehniški oddelki.

Vpisni pogoji:

1. uspešno dovršena osemletna osnovna šola
2. starost do 17 let

Ako se bo prijavilo več učencev kot jih določa razpis, bo razpisna komisija šole izbrala tiste kandidate, ki imajo največ pogojev za uspešno šolanje na tehniški srednji šoli.

Komisija bo upoštevala pri izbiri uspeh kandidatov v osnovni šoli v tistih učnih predmetih, ki so za uspešno šolanje na tehniški šoli posebno pomembni.

Ce se bo komisija odločila, da bo izbrala kandidate na podlagi sprejemnega izpita, bodo kandidati opravljal izpit iz slovenskega jezika in matematike v obsegu učne snove višjih razredov osnovne šole.

Prijave za vpis:

Kandidati naj se prijavijo na vpisni list, ki ga bodo zvedeli ob 9. uri v pisarni ravnateljstva TSS v Trbovljah, kjer bodo zvedeli o terminu sprejemnega izpita.

Ravnateljstvo TSS

RAZPIS

za vpis v rudarski odsek račne poklicne šole Centra za izobraževanje delavcev rudnika Trbovlje-Hrastnik.

Vpisni pogoji:

Kandidat mora uspešno dovršiti najmanj 6 razredov osnovne šole. V koledarskem letu 1962 mora dopolniti 15. leto starosti in sme biti star največ 17 let. Mora biti telesno in duševno zdrav ter dobro razvit, kar ugotovi uradni šolski zdravnik.

Kandidati se bodo strokovno usposabljali na učnem delovišču in v delavnicah ter izobraževali v šoli Centra za poklic rudarja - kopača.

Mladinci, ki se žele vpisati, morajo predložiti upravi Centra prošnjo, kolkovano s 50 din državnih takse, in ji priložiti naslednje dokumente:

- zadnje šolsko spričevalo,
- izpisek iz rojstne matične knjige,
- mnenje šole o sposobnostih in nagnjenjih kandidata,
- potrdilo o premoženjskem stanju za leto 1961,
- potrdilo o stalnem bivanju (samo kandidati, ki stanujejo izven Trbovlje),
- potrdilo o višini otroškega dodatka.

Pri šoli je internat, ki nudi učencem popolno oskrbo. Prošnjo je vložiti upravi Centra najpozneje do 20. avgusta 1962.

Center za izobraževanje delavcev RTH — Trbovlje

dem-Krško — deklica; Zofija Predanič, Trebež 3 — deklica; Gabriella Jazbec, Videm-Krško — deklica; Jožeta Smajgel, Brežice — deklica; Stefanija Krošelj, Zg. Pohanca 41 — deklica; Dragica Sahinpašić, Rozga 23 — mrtvor. sina; Nada Stojš, Sevnica — deklica; Neža Krošelj Gor. Pohanca 7 — deklica; Marija Kodrič, Brežice — deklica; Justa Jazbec, Videm-Krško — deklica.

Porok ni bilo.

Umrli sta: Marija Poč, upokojenka iz Vidma-Krškega — stara 96 let; Neža Planinc, gospodinja iz Zg. Pohance 38 — stara 65 let.

gry v tem tednu

CETREK — 31. maja

8.05 Matineja orkestra Radiotelevizije — Ljubljana; 9.25 Slovenske narodne pesmi; 12.05 Logarski fantje igrajo in pojo; 12.15 Kmetijski nasveti — Miksi Pucko-Lešek; Okrepčila in odmor med delom na polju; 14.00 Mali klub ljubiteljev popevk; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Turistična oddaja; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 19.05 Od melodije do melodije; 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK — 1. junija

8.05 Zabavni kaleidoskop; 10.43 V ritmu Latinske Amerike; 12.05 Jože Gasperšič poje slovenske narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Krekar; Oskrbovanje vrtin; 13.30 Morda je vmes tudi vaša melodija; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Neža Maurer; Cebelica z modrim lončkom; 15.45 Jezikovni pogovori; 18.10 Petkov popoldanski spored domačih napevov; 18.45 Iz naših kolektivov; 20.00 Po tipkah in strunah; 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorskihih.

SOBOTA — 2. junija

8.35 Glasba ob delu; 11.00 Trio Slavka Avenika s pevcema Danico Piliplič in Francem Korenom; 11.30 Sto pisanih taktov za dober tek; 12.05 Slavko Korošec; Za našo vasjo; 13.30 Melodije na tekočem traku; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.25 Mali ansambl v plesnem ritmu; 17.05 Gremo v kino; 18.45 Naši popotniki na tujem; 19.05 Sobotni domači peke mele; 20.00 Za prijeten konec tedna.

NEDELJA — 3. junija

8.00 Mladinska radijska igra — A. Audet; Prigode Tatarina iz Tarascona; 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden; 10.00 Se pomnite, tovariški... Karel Leskovec; Dopolnitve zgodbe; 11.30 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Za našo vas; 14.00 Poje Slovenski orkester; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Humoreska tega tedna — S. Roz-

man; Studentovska soba; 17.05 Zabavni intermezzo z orkestrom Raphaela; 17.15 Radijska igra; 18.30 Sportna nedelja; 20.00 Izberite melodijo tedna.

PONEDELJEK — 4. junija

8.25 Zabavni kaleidoskop; 11.00 Kvintet Borisa Kovačiča; 12.05 Slovenske narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti; 14.00 Zabavna glasba na tekočem traku; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Literarni sprehod — I. Satunovski; Zelo ljubezniv človek; 17.05-55 minut za ljubitelje operne glasbe; 18.45 Radijska univerza — France Bernot; Nekaj o slovenskem morju; 20.00 Pojoči moziki.

TOREK — 5. junija

8.05 Gorenjski vokalni oktet; 10.15 Izberite melodijo tedna; 12.05 10 minut z Veselim planšarji; 12.15 Kmetijski nasveti — dr. Vilko Masten; Pridelovanje zdravil in kvalitetnih češenj za tržišče; 13.30 Pesni in plesi jugoslovanskih narodov; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Romanca; 15.20 Hitri prsti; 15.30 V terek nasvidenje; 18.45 S knjižnega trga; 19.05 S popevkami v dobro voljo; 20.30 Radijska igra — N. V. Gogolj; Dnevnik blazneža.

SREDA — 6. junija

8.55 Pisan svet pravilic in zgodb; 11.15 Človek in zdravje; 11.25 Od melodije do melodije; 12.05 Tončka Maroltova je pripravila urne priredbe slovenskih narodnih pesmi; 13.30 Ob zvokih vedre glasbe; 15.20 Zabavni orkester Joe Bushkin; 17.05 Soferjem na poti; 18.10 Planine in morje; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Radi bi vas zabavali.

Sportniki STT za dan mladosti

Strelska družina Strojne tovarne iz Trbovelj se je udeležila 24. maja strelskega tekmovanja v Ljubljani. Tekmovalo je 288 strelskih družin.

Smučarji te tovarne so se nadalje udeležili tekmovanja v veslalomu na Okrešlju v nedeljo, 27. maja. Prvo mesto je zasedel Marjan Bajda iz Strojne tovarne Trbovlje.

V gosteh so imeli sportniki STT kegljace iz Litostroja. Kegljaki obeh podjetij so se pomerili v prijateljskem dvoboju, v katerem so bili gostje boljši. Litostrojčani so zmagali z 38 podrtimi klini več kot kegljaci STT.

Streljanje

Novo strelišče na Dolah

V začetku letošnjega leta ustanovljena strelška družina na Dolah je izročila svojemu namenu kombinirano strelišče za streljanje z rračno in malokalibrsko puško ter pištolo. Ob otvoritvi je bilo tekmovanje z rračno puško, ki se ga je udeležilo pet ekip. Prehodni pokal je osvojila ekipa »Usnarja« iz Šmartna, pred Litijo, Dolami itd. Med posamezniki sta bila najboljša Danijel Jug in Jože Kokalj.

Nastop

z malokalibrsko puško

Strelska družina Dol pri Hrastniku je pripravila na novem strelišču tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško. Med petimi nastopajočimi ekipami so bili najuspešnejši strelci »Usnarja«, pred SD Hrastnik — Rudnik, Zidanim mostom itd. Med posamezniki so pa bili najuspešnejši strelci »Usnarja« Danijel Jug, Alojz Kumar in Jože Kokalj.

V Jevnici je temno

Lansko leto so za 1. maj zagorele v Jevnici tri električne luči, in to pri železniški postaji, na križišču, kjer sedaj stoji spomenik, in pred Bentičem. Sedaj je pa že dalj časa tema in se je zato zgodila že nesreča, ko je kolezar zavozil v nezavarovan kanal, po katerem teče voda. Parkrat so zamenjali pregorele žarnice, sedaj je pa tema.

Nekoga bo treba zadolžiti, da bo obveščal pristojne čimtelje, kadar bo pregorela žarnica, da jo bodo spet zamenjali. Namestiti jo pa vsekakor treba trpežnejše žarnice.

M. V.

Zgradba, v kateri je sodil Vuk Karadžić

Na obali Donave v Brzi Palanci je zelo stara zgradba, ki je po nekaterih podatkih zgrajena v 17. stoletju. Zgradba pa ne privlači mimoslednih zato, ker je najstarejša v mestu, temveč zato, ker je v njej leta 1812 sodil — Vuk Karadžić.

V tej zgradbi je bila nekaj dni tudi turška »mezulana«, kjer so izmenjali poštno konje na poti Negotin — Kladovo. V njej je bila tudi prva pošta v Srbiji. A najbolj zanimivo je to, da je v njej tudi pisarna današnje pošte.

črni bratje

LISA TETZNER

79. Deklece je zagrozilo, da se ne vrne v posteljo, dokler bodo Giorgio prepevali. Potem ga je vraga trepetajočega in prepevanega vrgel Anselmo v kot in zapahnil rešetke. — Vse popoldne je ostal Giorgio na svojem podstrešju. Bolelo ga je vse telo, še bolj pa zavest, da val verjamejo, da je ukradel denar, celo Angelletta in mojster. Zvečer je slišal, kako se nekaj tiho plazi proti njemu. »Si ti, Angelletta?« je zašepetal. Za rešetkami je zagledal Anselmov zloben obraz: »Ni ona, jaz sem. Menda boš zdaj dobro premislil, preden me boš tožil očetu? In se to ti povem, da je oče govoril s policijo: Jutri pridejo po tebe!« In Anselmo se je zlobno zarežal. Giorgio je še dolgo bedel in pričakoval, da bo prišla tudi Angelletta.

80. Toda dekletca ni bilo. — Nenadoma se je Giorgio spomnil, da je nekoč odkril, da je s podstrešja lahko prišel v mizarstvo delavnico, ki je bila v pritličju. Previdno je odstranil majhno desko in se splazil v delavnico in od tam na dvorišče. Ko je bil na ulici, se je vprašal, kam je pravzaprav namenjen. Seveda, Alfredo! K njemu bo šel in mu vse povedal. Bilo ga je strah na temnih in samotnih ulicah in tekel je, kot bi ga preganjal. Vedno se mu je zdelo, da aliki za seboj korake, a ni bilo nikogar. Ko je zagledal ob kanalu grmovje, je sklenil, da se odpočije. Toda komaj je našel varen kotiček, ga je nekdo ustavil: »Stoj! Sicer bom streljal. Kaj iščeš tukaj?« Zdal je bil Giorgio šele prestrašen, da je kar jedeljal: »Nič. Samo spočiti sem se hotel. Dimaškar sem.«

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Ponovno: AFERA BRVAR

Verjetno, da še nihče izmed naših bralcev ni pozabil lanskoletne »afere Brvar«, ko je ta Rudarjev atlet pošiljal sebi v prid podpis pri izbiri najboljšega športnika Zasavja, ki ga je organiziralo naše uredništvo. Veliko ljubiteljev atletike in sploh športa se je takrat spraševalo, če je mogoče, da neki športnik nastopi tako nešportno in ne fair. In nismo se pozabili te afe, ko je bil nova, še veliko težja in nesramnejša afera, katere pobudnik in izvajavec je ponovno nekdanji Rudarjev atlet Brvar.

In v čem je stvar? Na minulem tradicionalnem pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane« je Brvar samovoljno zamenjal člana Rudarjeve ekipe Pavška s tekmovalcem iz Celja Primožičem v teku na 25 km. Brvar je sam prijavil člane ekipe, ker sta bila predsednik atletskega kluba in trener atletov Rudarja tov. Pungartnik zadržana. In tako je Brvar izkoristil to priložnost za izvedbo te nesramne geste, ki ni oblatila samo njega, temveč vse trboveljske atlete in prikazala prizadevanje mlade trboveljske atletike v očeh slovenske športne javnosti kot nešportnike in tekmovalce, ki jim lahko očitamo športni kriminal.

Vodstvo atletskega kluba je takoj uvedlo preiskavo in ugotovilo, da je to zakrivil pomožni trener Brvar, posredno pa so krivi tudi ostali štirje člani, ki so se udeležili pohoda, ker niso preprečili nadaljnega tekmovalca, ko so videli, da nastopa za njihov klub tu tekmovalcev, ker niso o tem obvestili kluba niti tekmovalne komisije.

V razgovoru s predsednikom atletskega kluba Rudar smo ugotovili, da je bil takoj suspendiran nešportnik Brvar, prav tako pa da so diskvalificirani tudi ostali štirje tekmovalci in izročeni disciplinski komisiji društva.

Kazno je, da tak nešportnik, kot je Brvar ne more vzgajati v pravem športnem, tovariškem in socialističnem duhu naše mladine in da zanj ni prostora več v poštenih športnih vrstah, tako v Zasavju kot v drugih klubih Slovenije. Kajti dejanje, ki ga je sedaj zagrešil, ni samo omadeževanje športne morale in blatenje imen njegovih poštenih tovarišev, temveč je skrunitev tistega, kar nam je najdražje in za kar so se borili naši očete, bratje, sestre in matere, v katerih spomin je posvečen ta tradicionalni pohod.

Janko Savšek

Nogomet

SLOVENSKA
CONSKA LIGAOdred - Krim : Rudar
4:0 (2:0)

V četrtek popoldne sta se pomerili v zaostali tekmi slovenske conске nogometne lige ekipi Ljubljanskega Odreda-Krima in trboveljski nogometni ekipi. Obe ekipi sta nastopili pred približno 1500 gledavci v standardnih postavah. Srečanje je zadovoljivo vodil sodnik Podlipnik iz Ljubljane.

Streliči — za Odred-Krim: v 21. in 28. minuti Skrabar ter v 60. in 68. minuti Pal. Stevini gledavci so bila razočarani nad nepovezavo in razbiti igro gostov. Edinstveno priložnost za dosego gola je imel v prvih minutah prvega dela igre Halilagić. Gostje niso bili v nobenem pogledu kos domačinom, ki so ves čas tekme prevladovali na igrišču. Prav tako, kot je bila slaba obramba Rudarja, je bila neučinkovita tudi napadna petorka, ki ni znala izkoristiti niti ene priložnosti.

Ljubljanci niso pokazali kake lepe in smiselno učinkovite igre, znali so pa izkoristiti vse napake Rudarjeve obrambe ter večkrat presenetili nezanesljivega vratarja.

Rudar : Ljubljana 4:6 (1:4)

Nedeljsko slabo vreme je delno zapustilo posledice tudi na slabi, nepovezani in razbiti tekmi. Dokaj maloštevilni gledavci so nad vse razočarani zapustili igrišče, saj kaj takega nihče ni pričako-

v vrata. V teh zadnjih minutah so napadavci Rudarja zaigrali dokaj lepo, toda zamudili so vrsto priložnosti za znižanje rezultata. Sele v 81. minuti je uspešno Knavsu doseči tretji zadetek in nekaj minut pred koncem tekme še četrtega.

Mladinci — SCL

Odred - Krim : Rudar 0:4

Rudar : Ljubljana 8:2 (6:1)

Košarka

REPUBLIKSKA LIGA

Moste : Rudar 54:49 (30:19)

Košarkarji trboveljskega Rudarja so se v nedeljo dopoldne pomerili s košarkarji iz Most. Domačini so bili nekoliko borbenejši ter si v zelo grobi in nefair igri priborili dve dragoceni točki. Domačini so dominirali na igrišču v prvem delu igre ter si z odličnimi meti od daleč zagotovili zmago. Nekoliko boljši so bili tudi pod koši. Pri domačinih je bil daleč najboljši T. Turk, ki je dosegel 15 košev, prav tako je bil dober tudi Lesjak s 14 koši.

V drugem delu igre so gostje (Rudar) nekoliko uredili svoje vrste in v lepi in borbeni igri odločili ta del tekme v svojo korist, kar pa je bilo premalo za zmago.

Za Rudarja so dosegli koše: Bole 12, Vrt 7, Velkavrh 7, Poličnik 6, Pintar in Vidic po 1, Simončič 5, Perpar 8, Maleš 2.

Rokomet

II. ZVEZNA LIGA —
ZAHOD

Cateks : Rudar 12:12 (6:6)

Rokometaši trboveljskega Rudarja so v nedeljo dosegli v Cakovcu pomemben uspeh z neodločenim rezultatom, se pravi z osovitojivo dragocene točke na vročem in nad vse težkem čakovskem terenu. Igravci obeh ekip so se trudili, da bi si priborili dve točki, ki sta potrebni obema moštvoma.

S tem nadvse pomembnim uspehom so dokazali rokometiški Rudarja, da njihova odlična igra v spomladanskem delu prvenstva ni slučajna, temveč da je plod načrtnega in trdega dela.

To pot ni bilo gneče pred stadionom Rudarja

NOGOMET

LJUBLJANSKA PODZVEZA
Litija : Kamnik 10:2 (7:0)

Nogometaši Litije so v nedeljo na domačem igrišču katastrofalno porazili Kamničane. Po premoči v prvem polčasu so domačini v drugem delu igre nekoliko popustili. Za domače so bili uspešni Pavlica s 7 zadetki ter Strus, Subara in Jelinkar; za goste pa obkralj Rutar.

V predtekmi so mladinci Litije premagali sovratnike iz Kamnika s 5:0 (3:0). Pionirji Litije so pa igrali s pionirji Proletarca 1:1.

Svoboda (K) : Grafičar 1:2

V Kisovcu je izgubila domača Svoboda srečanje z ljubljanskim Grafičarjem, ki je prikazal tehnično boljšo igro. Domače občinstvo s tekmo ni bilo zadovoljno in je spet vdrlo na igrišče.

Mladost (T) : Celje
0:1 (0:1)

V Trbovljah je bila odigrana tekma v hokeju na travi. Gostje iz Celja so začeli takoj s silovitimi napadi, domačini pa so prešli v obrambo in se nekaj časa dobro branili. Majhna nepazljivost se je maševala in gostje so dosegli gol in s tem tudi končni rezultat tekme. Rezultat tekme bi bil lahko še večji, vendar gostje niso izkoristili priložnosti. Gostje so pokazali odlično igro, domačini pa požrtvovalnost. R. K.

Razstava o telesnovzgojni
dejavnosti v Hrastniku

V prostorih doma TVD Partizan v Hrastniku je bila danes teden dni odprta razstava, ki je prikazovala celotno telesnovzgojno in športno dejavnost v občini. Razstavo je pripravila občinska zveza za telesno vzgojo in šport.

Tradicionalni
»Tek Orehovica«

Partizan iz Zagorja je zadnjo soboto priredil tradicionalni »Tek Orehovica« na progi iz Orehovič do Zagorja. Zmagali so tekači Rudarja pred Radečani in Partizanom iz Zagorja.

Ekipa STT zmagovavec

Na rokometnem turnirju za praznik mladosti so nastopila muštarstva Gimnazije, Industrijske rudarske šole, Cementarne in Strojne tovarne. Zmagalo je moštvo STT. Rezultati: Cementarna — Gimnazija 4:11; STT — IRS 9:8; Cementarna — IRS 5:8; Gimnazija — STT 6:8; Gimnazija — IRS 6:8 in STT — Cementarna 5:0.

N. Tatar:

20

Ukleti partizan

Rafal komisarjeve strojne puške je zadel majorja, zdravnika von Stathena. Padel je po tleh in izpustil svojo puško. Ni bilo upanja, da bi se še rešil. Stokel je in klical na pomoč bolničarja. Tedaj pa je od strahu tako močno razprl oči, da bi mu skoraj izpadle: nad sabo je zagledal puškino cev... Zdelo se mu je tako dolga, kakor da prihaja od same planine.

In tedaj je počilo in vse je utihnilo za »plemenitega« znanstvenika doktorja von Stathena...

Tiste trenutke je več kot dve sto nemških vojakov hitelo v smeri proti skupini, ki se je prebila do bolnice misleč, da je tukaj nemški štab. Jasno pa jim je postalo, kje so, ko so zavohali specifičen duh bolnišnice.

— Umaknite se! je klical Komnen in ostal, da bi ščitil četo. Zraven njega je ležal puškomitraljezec Obren. Z dolgimi rafali je streljal na nemško četo, ki ga je hotela napasti. Prisilil je Nemce, da so polegali, tedaj pa je izkoristil trenutke in pohitel iz taborišča proti izhodu. Na tej strani so pokale ročne granate, in drugi puškomitraljezec je zdirjal in med tekom streljal. Toda njegov pomočnik Dušan je zastal in se poskušal obdržati na nogah. Bolničarka mu je prihitela na pomoč.

— Zorka, pojdi! ... Jaz več ne ... je še dejal in padel. Zorka ga je poskušala izvleči, toda namestnik komandanta jo je odrinil. Plazeč se, je vlekel za sabo ranjenega tovariša. Jagoš je, plazeč se po tleh, hitel proti izhodu. Ni vedel, da vleče za sabo mrljica.

Zbrali so se pri požganih panjih. Z leve in desne strani so prihajale skupine vojakov.

— Po trije se prebijte do spodnje postojanke! je velel Komnen.

Na njihovem desnem krilu je z roba gozda usetal mitraljez in zanesel paniko med nemške vrste, ki bi morale zapreti izhod.

— Nekdo nam pomaga! je vzkliknil Rade.

— Ali pa je nemška napaka... je pripomnil Komnen.

— To je izključeno, saj se vidi kakor podnevi. Nihče ne more metati nas in te prekleto zelene kuščarje v isto vrečo, je dejal komisar, obračajoč se na vse strani. Potem je tudi sam odšel.

Nemci so imeli velike izgube prav zaradi svojih svetlobnih raket. Zato so nehali z njimi streljati. Skupina je odšla okoli ovinka, obraslega z drevjem. Zaustavili so se, da bi se prešli. Manjkala sta vodnik Mijač, kmet iz Podramije, in puškomitraljezec Dušan. Borci so vodili s sabo hudo ranjenega majhnega borca Radulovića. Nihče si ni zapomnil njegovega imena, ker so ga vsi klicali za »Zduvača«.

— Kaj, ali je tebe tudi zadelo? ga je vprašal Obren. Ali ti ni pomagala srajčka?

Zduvač je verjel po ljudskem prepričanju v to, da se je rodil posebno srajčko in da ima nadnaravne sposobnosti. Tako je bil na primer prepričan, da ga krogle ne more zadel. Bil je že v mnogih bitkah. Kroglo so mu razcefrale obleko, mu pretrgale pas, raztrgale nahrbtnik, nikoli pa še ni bil ranjen. Zato so ga tudi vsi klicali za Zduvača. To ime je mirno sprejel in se tudi nanj oglašal.

Sedaj so stali vsi okoli njega.

— Stisni me krepkeje, Džozo! je prosil tovariša, ki ga je držal.

Tedaj so zaslišali:

— Tovariši! Tovariši! Tukaj je Miraš!

— Pridi semkaj! mu je klical Komnen.

Po strmini se je prikotatilo njegovo telo in Miraš je počasi vstal.

— Od kod pa ti tukaj? ga je vprašal Rado.

— Pozneje vam bom povedal ... Sedaj pa pohitite! Nemci vas hočejo obkrožiti in zajeti v obroč, je dejal namesto odgovora in prvi odkorakal naprej.

V popolni tišini so odšli v hosto in odnesli ranjenca s seboj. Kmalu so pa čuli, kako nemška kolona obkoljuje ovinek, na katerem so počivali. Mirno so gledali, kako nemški mitraljezi in minometavci lomijo drevje na ovinku.

Ranjenec se je umiril. Ko so hoteli naprej, so opazili, da je mrtev... Umrl je brez besed, brez stoka in joka...

Za neko skalo so razgrebli listje in izkopali plitvo jamo. Tu so pokopali mrtvega tovariša.

— Naprej! Tišina! Drži zvezo! je poveljeval Komnen s tihim, toda ostrim glasom.

Za njim je korakala tiho kolona in v njej mirno dekle iz Ljubotinja. V mislih je bila pri svojih bratih. Trije od petero junakov, s katerimi je odšla v partizane, so ostali živi. Ni slutila, da je tisti dan padel tudi njen zadnji brat tam nekje med bukvami Hrčavke.

Mirno je korakala in razmišljala o vseh nevarnostih. V njej je bilo še majhno upanje, da jih bo kmalu videla.

Minila je že polnoč, ko so prispeli na strmino nad planinsko etezo, ki je držala proti Konjskim vodom. Tam so malo polegali, da bi se odpočili in nabrali spet novih moči. Zbirali so zadnje drobtinice kruha in odpirali zadnje mesne konzerve z bajonetji. Bila je hrana, ki so jo našli v nahrbtnikih ubitih nemških vojakov. (Nadaljevanje sledi)

XAVIER DE MONTEPIN

31

Maščevanje in ljubezen

dosegla zabava vrhunce. Dva največja salona sta bila določena za ples. Potem je bila tu še dvorana za razgovore, za okrepčevanje itd. Italijanski godbeniki so napolnjevali vso hišo s prekrasnimi melodijami.

V igralni dvorani se je zbralo okoli zelenih miz več resnih gospodov, ki so igrali resne igre. Barona je doletela čast, da je igral z dvojico kavalirjev in bil soigralec gospoda de Sartinesa, ministra državne policije.

Med igranjem so se razgovorjali in povsem razumljivo je bilo, da so začeli govoriti tudi o zločinih. Policijski minister je začel duhovito razlagati teorijo, po kateri so zločinci prav tako kot ostali ljudje podvrženi neki določeni modi.

— In kakšen zločin je sedaj v modi? je vprašal baron ministra.

— Izdelovanje ponarejenega denarja.

— Tako? Torej so zločinci oziroma ponarejevalci pridno na delu?

— Vsekakor! Dosegajo tudi izredne rezultate. Pariz je poplavljen s ponarejenimi denarjem.

— Od kdaj?

— Približno že štirinajst dni. Bankirji so v največjih neprilikah. Trgovci me nenehno prosijo, naj naredim konec tem lopovom, ker jim grozi polom.

— Upam, da boste te zločince kmalu ujeli.

— Upam.

— Kakšen denar pa izdelujejo — zlati ali srebrni?

— Zlatnike s sliko Ludovika XV. z letnico 1772.

— Zanimajo me, če je že dokazano, da je denar ponarejen?

— Seveda. Toda priznati moram, da je kovanje denarja prav tako kot v kraljevih kovarnicah.

— In težina zlatnikov?

— Je prav tako kot pri pristnih louisdorih.

— Ali ste že videli tak ponarejeni denar?

— Sem. V žepu imam nekaj takih ponarejenih zlatnikov. Ali jih hočete videti?

— Zelo bi vam bil hvaležen, če bi mi jih pokazali.

Minister policije je izvlekel iz žepa nekaj zlatnikov in jih izročil baronu, ki jih je nekaj časa opazoval z velikim zanimanjem. Drugi igralci so nehali igrati in prav tako z zanimanjem gledali ponarejene zlatnike. Končno je baron spregovoril:

Njegove besede so razbojnik navdušeno pozdravil, baron pa je po krajšem molku nadaljeval:

— Vi pripadate društvu »Bakla«. Boljšega imena nismo mogli izbrati. Vi ste sinovi noči, bakla pa je vaša zvezda, ki osvetljuje vaše delo. Mi smo tako močni, da se nam ne more nihče upreti. Izdajavec ne sme biti v naši sredini! Vprašam vas: kdo bi nam lahko plačal izdajo tako, kot mi nagradujemo zaupanje? Prepričan sem v vaše zaupanje in gorje tistemu, ki bi nas hotel izdati.

Ponovno se je zaslusilo odobranje iz vseh strani.

— Prijatelj, je nadaljeval baron, povedal vam bom še nekaj, kar vam bo v dokazilo, kako neizmerno vam zaupam. Povedati vam hočem, kdo sem, povedal vam bom svoje pravo ime, predstavil vam bom svojo ženo. Prijatelj! Ta velik prostor, v katerem delate, je »Pri hudiču«. Čez nekaj trenutkov bo zgoraj zbrana vsa elita dvora in med njo tudi sam minister policije — zbrani bodo v mojem domu nad vašimi glavami. Mojstra Davida, mirnega pariškega meščana, ni več! Na njegovo mesto je stopil plemič, ki je v sorodstvu z najvišjim plemstvom v državi. Jaz sem baron de Querjean, zet vojvode de Simeuse!

In Querjean je potegnil z obraza masko. Razbojnik so začeli noreti od veselja. Nekaj trenutkov pozneje je odgnal tudi Izidorin obraz.

— Zivela naša kraljica! so vpili razbojniki. Morda je bila ciganka prvokrat v življenju ganjena, kajti ti razbojniki, strahovalec Pariza, so jo imenovali za svojo kraljico.

Ko je vpilje malo ponehalo, je baron dejal:

In sedaj prinesite in pokažite kraljici vaše delo, vaš trud!

Nekaj močnih razbojnikov je privrlo iz druge sobe sod, ki je bil do polovice napolnjen z novimi zlatniki. Baron je zagrabil pest zlatnikov in jih dal ciganki.

— Pogled jih in občuduj! Ali bi si lahko mislila, da je mogoče izdelovati take zlatnike, ki jih niti najboljši mojster ne razloči od denarja, ki ga izdelujejo v kraljevih delavniceh? V tem sodu sta dva milijona frankov. ki me stanejo le štirideset tisoč frankov! Presodi sama, ali nismo bogati! Prijatelj, to je vaše, in zapomnite si, da je to neizperen vir vaše sreče!

Čez nekaj trenutkov je bil dragocen sod prazen.

Baron in ciganka sta kmalu zapustila razbojnike in se vrnila v svoje sobane.

Querjean je imel prav, ko je dejal vedežavki:

— Sprejel bom celo mesto in dvor. Najvišji državni uslužbenec bodo počašteni, če jih bom poklical na slavnost.

Imel je prav. Nihče ni odbil njegovega povabila, kajti mnogo dvorske gospode je želelo videti prvi sprejem, prvo zabavo, ki jo je priredil zet gospoda de Simeuse. Približno ob dveh ponoči je

— Priznati moram, da ne bi mogel razločiti pravih kovancev od ponarejenih.

— Tega nihče ne more, če jih primerja s prostim očesom?

— In kako jih potem lahko razločujete?

— Samo z močnim udarcem, kajti ponarejeni kovanci se razlete, pravi pa ne.

To je res čudno. Toda na nesrečo človek ne nosi s seboj majhnega nakovalca in kladiva.

Prav imate. Toda obstaja še neko drugo, veliko bolj enostavno sredstvo, s katerim se lahko takoj dožene, ali je denar ponarejen ali pristen.

— Zelo me zanima, kakšno?

— Zmes kovine, s katero ponarejevalci delajo denar, se takoj raztopi, če ponarejeni denar damo nad gorečo svečo.

Komaj je minister to povedal, je baron dal neki kovanec nad gorečo svečo. In res: komaj se je plamen sveče dotaknil denarja, že se je ponarejeni kovanec začel topiti kot svinec. Minister se je nasmešnil.

— Vidite, gospod baron, to je način preizkušanja pristnosti denarja, ki vas ne bo nikoli razočaral.

— Seveda. Najlahkotnejši način, da preizkusimo pristnost denarja.

Kako lahko to je baron to dejal! In koliko truda ga je to stalo, kajti v njegovi notranjosti se je vse podiralo.

Prekinjeno igro so spet začeli nadaljevati in jo končali. Minister policije je oskubil barona za osem tisoč frankov. To izgubo mu je baron izplačal v zavitihi, ki so vsebovali po petdeset zlatih louisdorov.

Medtem ko so si ostali igralci izplačevali dobičke in izgube, je minister policije čisto mehanično odprl neki zavitek zlatnikov in prvega preizkusil nad svečo. Zlatnik se je mimogrede stallil. — Hu! je vzkliknil policist tako glasno, da so se vsi obrnili k njemu.

Baron je pobledel in vprašal:

— Kaj se je zgodilo, gospod minister?

— Pogledjte!

Izvlekel je iz zavitka drugi zlatnik in ga položil nad svečo. Tudi ta se je mimogrede raztopil.

— Resnično, je spregovoril minister, tega ne razumem!

— Gospod minister, je dejal Querjean, poplava ponarejenega denarja, o kateri ste prej pripovedovali, je mnogo večja, kot ste mislili.

— Kje ste dobili ta denar, gospod baron?

(Dalje prihodnjik)

Deseti praznik občine Trbovlje - 1. junij 1962

Občani trboveljske občine slave letos že desetič 1. junija svoj občinski praznik v spomin na neuspeh pohoda Orjuna 1. junija 1924. leta in na odhod prvih Trboveljčanov 1941. leta v NOV.

Kot vsa leta doslej bo tudi letos ob občinskem prazniku vrsta prireditev.

Četrtek, 31. maja

ob 19. uri v gledališki dvorani Delavskega doma kulturni program »TRBOVLJE IN 1. JUNIJ«; izvajajo ga učenci osnovne šole Alojza Hohkrauta.

Petek, 1. junija

ob 8. uri v sejni sobi slavnostna seja občinskega LO Trbovlje; ob 9.30 uri v Cementarni slovesnost ob začetku poskusnega obratovanja novih rekonstruiranih obratov tovarne; ob 11. uri v domu družbenih organizacij na Trgu revolucije otvoritev novih prostorov Centralne ljud-

ske knjižnice; ob 11. uri v prostorih osnovne šole Alojza Hohkrauta na Vodah odkritje doprsnega kipa narodnega heroja Alojza Hohkrauta; ob 12. uri pri Avtoprevozništvu otvoritev novih obratnih prostorov Tapetništva; ob 17. uri na stadionu Rudarja prijateljska nogometna tekma.

Sobota, 2. junija

ob 17. uri v predavalnici Delavskega doma podelitev zlatih in srebrnih značk ter diplom krvodajavcem; po podelitvi v gledališki dvorani Delavskega doma predstava »Krčmarice Mirandoline« v izvedbi gledališča Svobode-Center — za krvodajavce.

VABIMO OBCANE, DA SE UDELEŽE PRIREDITEV V CIMVEČJEM STEVILU!

Občinski ljudski odbor
Trbovlje

Pred novimi nalogami

Odločno naprej!

Prvi junij je praznik delovnih Trbovelj in praznik vseh naših delovnih ljudi in občanov. Ko danes spet ocenjujemo naše dosedanje delo, lahko ugotovimo velik napredek na vseh področjih naše ustvarjalnosti. Izredno dinamičen razvoj naše socialistične skupnosti in našega gospodarstva v zadnjih letih je viden tudi v naši trboveljski komuni. Ko praznujemo letos 10. občinski praznik Trbovlje v spomin na revolucionarni dan, ko so pred 38 leti razredno zavedni revirski delavci v Trbovljah zaustavili pohod fašistične Orjuna, se ob tem prazniku spominjamo tudi odhoda prvih revirskih borcev v NOV.

V državi smo uspešno zaključili obdobje izgradnje naše težke industrije ter povečanje vlaganj v naš družbeni standard, vendar stojimo pred ustvarjalnostjo jugoslovanskih delovnih ljudi in tudi delovnih ljudi v Trbovljah spet nove naloge. Trboveljski kraj je v povojnih letih močno spremenil svojo podobo. To niso več stare Trbovlje, to so nove Trbovlje, mesto napredka in nenehne ustvarjalnosti. V našem kraju so po osvoboditvi zgradile na primer: Strojna tovarna, podjetje »Mehanika«, »Eli« in »Metalija«, zrastle je Tovarna pohištva, podjetje »Tika«, podjetje Tapetništvo, Zlatarstvo, rekonstruirana Cementarna in Elektranja s tovarno zidakov, poslovno združenje »Rudis« in tako dalje — kar vse je sad neutrudnega prizadevanja naših delovnih ljudi. Tako se je v povojnih letih stalno večala proizvodnja, od samega rudnika in vseh naših tovarn, do slehernega malega obrata in podjetja. V zadnjih letih se je proizvodnja povečala za več kot desetkrat.

Tudi letošnje prvo tromesečje je bilo v realizaciji planskih nalog naših gospodarskih organizacij zadovoljivo, vendar so rezultati v naslednjih mesecih bili nekoliko slabši. Vse to nas opominja na potrebo doslednjega izvajanja naših planskih nalog, da da sleherni delovni človek vse iz sebe, da dosežemo potrebno skladnost, da nam-

trboveljski OBČAN

reč dosežemo naše planske naloge in jih po možnosti še presežemo. Vse naše sile moramo usmeriti v proces proizvodnje. Ob vsem tem pa bo nujno treba proučiti možnosti izvoza, zlasti tam, kjer so ga že povečali, kakor na primer v Sirojni tovarni. Težiti bomo morali tudi za tem, da se tudi naša mlada industrija vključi v mednarodno delitve dela. Prav tako mora iti naše prizadevanje za tem, da zagotovimo nadaljnjo rast in pove-

čanje družbenih skladov. To so nove zahteve, nove naloge.

Naloge, ki stojijo pred nami, so velike, ne smemo se jih pa ustrašiti. Pogumno moramo iti v naših prizadevanjih v bodočnost. Naš smoter mora biti, združiti vse napore, da nadalje krepimo naš družbeni sistem, da tudi v naši komuni nadalje delamo z vsemi močmi za nadaljnjo rast in napredek v občini v najtesnejšem sodelovanju z ostalimi zasavskimi komunami in

PISEMO O

- Odločno naprej
- Program praznovanja občinskega praznika
- Prvi junij 1924 v Trbovljah
- Naši prvi udarci
- Nove tone cementa
- Povečati proizvodnjo elektrofilitrske opeke
- Malenkosti, ki niso malenkosti
- Trgovina in potrošnik
- Športna in kulturna dejavnost v komuni
- Za občinski praznik čestitajo

vsemi v okviru velike jugoslovanske skupnosti, za našo srečnejšo prihodnost, za naš lepši in svetlejši jutrišnji dan.

Rudarski dom danes. 1924. leta so ga zažgali Orjunaši

BILO JE PRED 38 LETI

Ob občinskem prazniku

Bilo je 1. junija pred osemindesetimi leti — Trbovlje so zaustavile pohod fašistične Orjune — Krvavi trboveljski dogodki so takrat opozorili vso jugoslovansko javnost na nevarnost Orjune kot fašistični pojav — In zgodilo se je...

V prvih letih po prvi svetovni vojni je v sosednem Zagorju delovalo in uspevalo kulturno-prosvetno društvo Vesna, ki je v času ob njem razpustu po 1. juniju 1924 štelo okrog 800 aktivnih članov, ki so delovali v številnih društvenih odsekih. Društvo Vesna se je vedno bolj razvijalo in prirejalo tudi razna gostovanja širom po Sloveniji. Vsako gostovanje se je spremenilo v veliko delavsko kulturno manifestacijo. Ta delavska kulturno-prosvetna društva so postala množična torišča političnega delovanja. Vse to živahno delovanje je pa bodlo v oči vse nasprotnike delavskega gibanja. Orjuna je takoj po svojem osnovanju osredotočila nanje svoje teroristične napade. Množili so se spopadi med Vesno in Orjunaši.

Ta okolnost je narekovala delavskim društvom potrebo po posebnih obrambnih oddelkih. Njihov vojaški organizator in vodja je bil Franjo Vuljč, s konspirativnim imenom »Vlado«. Ilegalno so se snovali po vseh naših močnejših središčih obrambni oddelki pod imenom P. A. C. (Proletarske akcijske čete). Najmočnejša je bila četa v Ljubljani in v revirjih. V njih so se rekrutirali skojevci ter zanesljivi, pogumni in bojevit fantje, ki jih je Vuljč učil discipline in bojne veščine. Bili so oboroženi z boksaarji, gumijevkami in podobnimi sredstvi, ki jih je bilo mogoče skrivati pod obleko ali pa maskirati v obliki tedanjih modernih sprehajalnih palic.

V pričevanju večjih spopadov z Orjuno, ki se je očitno oboroževala, so člani delavskih obrambnih oddelkov zbirali tudi orožje, zlasti pištole. Organizirani so bili v čete (50–60 ljudi), vode in desetine. Vaje so maskirali z izleti v naravo. Te čete so postajale tako udarna pest naših organizacij v boju z Orjuno. Vedno so nastopali organizirano ob raznih manifestacijah, javnih nastopih, zborovanjih in kulturnih prireditvah pod firmo rediteljev, da bi lahko odgovorili na vsak napad Orjune. Tako je ostalo vse do krvave nedelje 1. junija 1924. leta v Trbovljah. Toda tudi v samem delavskem gibanju so bila tedaj deljena mnenja o pomenu in mračnih ciljih te novonastajajoče, oborožene fašistične organizacije. Crtv oportunitizma in strahopetnosti se je tiste čase globoko zagrizel v takratna vodstva revolucionarnih gibanj v Sloveniji. Prihajalo je do razcepa sil v samem revolucionarnem krilu delavskega gibanja, ki je sledil v naslednjih letih. V vodstvu sta se oblikovali dve frakciji, ki sta se opredeljevali v stare in mlade. SKOJ in legalna množična organizacija delavske mladine Jugoslavije, ki je v svojem poletu pod vodstvom Franca Klopčiča nosila vso težo priprav za odpor proti Orjuni — vsemu temu je nasprotoval del starih, kar je očitno slabilo odporno silo delavskega gi-

banja. Poraz rudarjev v dva meseca trajajočem štrajku leta 1923, h kateremu so pomagali kapitulantski elementi v vodstvu delavske organizacije, je deloval na delavstvo demoralizirajoče. Takratna reakcionar-na buržoazija je zato računala, da je prišel čas, da se z orjunaško pestjo udari po delavskem gibanju v Trbovljah.

TRBOVLJE 1. JUNIJA 1924

Pohod fašističnih srajc v Trbovlje. Za ta prvi pohod Orjune v Trbovlje so našli njegovi organizatorji dokaj plehek povod. Kljub temu, da je zadnji rudarski štrajk demoraliziral delavstvo, organizacija Orjune ni mogla dobiti omembe vredne baze. Orjunaši so tvorili malo skupinico nekaterih domišljavih gosposkih maloneščanov in lumpenproletariata. Tako jedro ni bilo dovolj močno, da bi se moglo razviti in postati neka množična politična sila za borbo proti delavskemu gibanju, zlasti ne, ker so bile delavske organizacije budne in borbene proti Orjuni.

Našli so pa izhod, namreč razviti zastave lokalne orjunaške organizacije v Trbovljah, ki naj bi se izvršile z velikim pompom in parado vseh Orjunašev iz vse Slove-

v Trbovlje, računajoč na lahko zmago in na obračun z delavskim gibanjem.

Mladi skojevci so bili organizirani pod vodstvom Franca Klopčiča in Vuljča, ki sta organizirala razen trboveljskih delavskih mladincev tudi one iz Hrastnika in Zagorja ter poslala večjo skupino iz Ljubljane in še iz nekaterih drugih krajev. Seveda je pa bilo vse to premalo, da bi ustrezalo do zob oboroženim silam Orjune, zbranim za pohod v Trbovlje. Posebno je treba še poudariti, da je Orjuna uživala očitno podporo, legalnost in toleranco tedanjega vladnega režima, medtem ko se je delavsko gibanje vzdrževalo le v pogojih polilegalnosti. Takratni Pašičev-Pribičev režim je skušal s svojo policijo in žandarmerijo preprečiti kakršni koli revolucionarni odpor proti Orjuni.

VELIKO DELAVSKO ZBOROVANJE

Kljub vsemu pa je delavska organizacija sklicala za nedeljo 1. junija 1924 v Trbovljah veliko predvolilno zborovanje pred Rudarskim domom za bližnje občinske volitve. Zbrala se je večtisočglava množica. Oportunistični del vodstva je želel zborovanje hitro zaključiti, da bi se množica razšla že pred pohodom orjunaškega spreveda. Drugi del je pa vztrajal, da se to zborovanje zavleče. V ta namen so se vrstili govorniki za govornikom, zlasti iz vrst mladine, ki so dvigali borbena razpoloženja tudi za odpor proti Orjuni. Tako je glavni del množice pričakal orjunaški pohod in ga sprejel z ogorčenimi vzkliki.

Polaganje vencev in cvetja pred spomenikom žrtvam Orjune

nije, in celo iz Zagreba in drugod. Mobilizacija Orjunašev v Trbovljah se je pripravljala z velikim pritiskom ter z očitnimi napovedmi in grožnjami po tedanjem liberalnem časopisju, da nameravajo Orjunaši z vsemi sredstvi obračunati z »rdečo trdnjavo« v Trbovljah in na Turjaškem trgu v Ljubljani.

V Trbovlje je tisto nedeljo dejansko prišlo z vlakom okrog 500 v vojaški formaciji organiziranih, uniformiranih in oboroženih Orjunašev z nekaj stotinami ostalih v civilu, ki so z godbo Dravske divizije iz Ljubljane prikorakali s kolodvora

prvem hipu je bežala tudi žandarmerija ter godba Dravske divizije, pa tudi večji del rudarske množice se je razbežal.

Sele nato je z veliko brutalnostjo intervenirala žandarmerija, ki je skušala poloviti rudarske mladince. Le-ti pa so imeli navodilo, da se ne smejo spopasti z žandarmerijo, niti se dati prijeti z orožjem, zlasti ne tisti, ki so prišli iz Ljubljane ali od kod drugod. V tem kratkem spopadu sta od prvih streliv Orjunašev padla omenjeni deček in star rudar. Za odgovor mladih skojevskih revolucionarjev pa so padli mrtvi orjunaški poglavarji: Slajpah, Znidaršič in Boltavzar ter desetina ranjenih.

S pomočjo žandarmerije, ki je preganjala množico rudarjev, se je nato del spreveda Orjunašev ponovno formiral, vdrl v Rudarski dom, ga zažgal in pričel s svojo kazensko ekspedicijo tesoriziranja rudarjev po kolonijah, kjer so na primer hudó pretepli neko rudarsko ženo, ki je na poti v trgovino očitno izražala svoje ogorčenje nad orjunaškim divjanjem.

Nadaljnji smrtni žrtvi orjunašev sta bila še 70-letni in 60-letni rudar. Ostali del orjunaške ekspedicije pa se je vračal na trboveljski kolodvor, ker ni računal na takšen konec svoje ekspedicije.

Med rudarji, ki so jih Orjunaši vzeli s seboj kot talce, je domač Orjunaš spoznal Skojevca Franca Fakina iz Zagorja, ki je postal tragična žrtev orjunaškega divjanja. Z njim so Orjunaši uprizorjali strahovite scene pretepanja in mučenja, kakršnega so v minuli vojni opravljali četniki nad partizanskimi in antifašističnimi borci. Vsega strahotno pretepenega so Orjunaši končno zavlekli v kamnolom pod Klečko v Zg. Trbovljah, ki so bile predvidene za orjunaško slovesnost in razviti njihove zastave, in ga po grozovitem mučenju ustrelili z dvema streloma v glavo.

Vse trboveljsko prebivalstvo se je še dolga leta živo spominjalo na prizore orjunaškega divjanja v njihovem kraju, od katerega bo letošnjega 1. junija preteklo že 38 let. Ljudje so si takrat zapomnili vse glavne domače udeležence in simpatizerje Orjune, nad katerimi so uveljavili splošen bojkot in prezir, tako da so se nekateri izmed njih morali izseliti iz Trbovelj.

Žrtve fašističnega pohoda v Trbovlje 1. junija 1924. leta: Rozina, Franc Fakin, S. Fric, Jakob Očepek in tovariš Zupan niso bile zaman. Zaustavljen je bil tedaj pohod fašistične Orjune, delavski razred pa je dobil dragocen nauk in dokaz, kaj delavski razred zmora, če ima dobro organizacijo in vodstvo. To se je pokazalo posebno v času naše narodnoosvobodilne revolucije, to se očituje tudi danes, ko v našem sistemu socialistične demokracije z delavskim samoupravljanjem v podjetjih in v družbenem upravljanju v komunah odločajo delavci, neposredni proizvajalci sami o svoji usodi in tempu socialističnega napredka.

(Prirejeno po Ljudski pravici 1. junija 1954)

Orjunaški spreved je zajel paničen strah in beg na vse kraje. V

Naši prvi udarci

V zasavskih revirjih v boju proti okupatorju leta 1941

Ko spet praznujemo občinski praznik trboveljske komune, je prav, če se spomnimo na prve dni upora v revirjih proti okupatorju. Borcev-komunistov nacistični napad na Jugoslavijo v revirjih ni presenetil. Franc Salamon, Francka Unetič, Vilko Vresk in Lojze Hohkraut so šli v tistih usodnih dneh leta 1941 v šolo na Vodah in nekemu jugoslovanskemu majorju ponudili pomoč in prostovoljce. Ob vplivu Partije se je namreč javilo lepo število prostovoljcev v jugoslovansko vojsko, v obrambo pred nacističnim navalom.

V Trbovljah je vladalo med celotnim prebivalstvom tiste pomladne dni veliko vznemirjenje. Že dne 11. aprila 1941, leta so vdrele v Trbovlje prve nemške motorizirane vojaške enote — predhodnice. Dajale so razne obljube in ljudje so se pomirili in potolažili. Toda razočaranje je bilo toliko večje, če takoj prvo noč. Okupator se je lotil prvih aretacij v kraju po že naprej sestavljenem seznamu. Ves vodilni aparat v kraju je bil zamenjan z Nemci in njihovimi domačimi sodelavci. Najhujša pa je bila gonja proti komunistom. Iskali so jih povsod, jih preganjali in zapirali.

Poročilo orožniške postaje v Trbovljah z dne 10. julija 1941 se je glasilo:

»Komunistične spletke v Trbovljah in okolici. Po aretaciji nekdanjih komunistov (22. VI. 1941) in po izselitvi nekaterih družin je bilo opaziti, da je razpoloženje prebivalstva sovražno rajhu. Vzrok lahko iščemo tudi v tem, da je večji del komunistov pred 22. junijem pobegnil in jih ni bilo mogoče prijeti. Ti ljudje so se klatili po gozdovih in vrhovih in so s propagandno dejavnostjo vplivali na položaj.«

VOJNI KOMITE NAD URHOVČEVO LOKO

Nad Urhovčevo Loko v Trbovljah so v tistih dneh naši prvi borci ustanovili Vojni komite. Vodil ga je Sergej Kraigher, člani pa so bili: Fric Keršič, Lojze Hohkraut, Pavle Baloh, Jože Umek in Ivan Šorn. Sklenjeno je bilo, da se začne z odporom proti okupatorju, z zbiranjem orožja ter s sabotažnimi in diverzantskimi akcijami. V pripravi na oboroženi odpor so tedaj naši ljudje zbirali orožje, hrano, obleko, vojaški material in začeli pošiljati ljudi v ilegalo.

V revirjih je konec meseca maja močno odjeknila prva sabotažna akcija. Skupina borcev (Jože Umek, Viktor Umek, Janez Janc in Ivan Šorn) je minirala viadukt pri predoru na progi Trbovlje—Hrastnik. Skupina je odšla okrog 23. ure čez kamnolom in Prapreški graben k železniški progi. Tu so člani skupine počakali na odhod nemških straž ter se pripravili za miniranje. Okoli poltretje ure ponoči je pretresla ozračje močna eksplozija, ki je porušila viadukt in za en dan onemogočila železniški promet. Ta prva večja akcija v revirjih je v srcih svobodoljubnih ljudi toplo in navdušeno odjeknila.

USTANOVljena PRVA REVIRSKA ČETA

Ob nacističnem napadu na Sovjetsko zvezo dne 22. junija 1941 je napočil ugoden trenutek za oborožen upor proti okupatorju. Severozahodno od Partizanskega vrha se je na obronkih Čemšeniške planine zbrala in bila slavnostno ustanovljena PRVA REVIRSKA ČETA. V njej so bili: Sergej Kraigher, Lojze Hohkraut, Lojze Ribič, Dolfo Hohkraut, Ivan Keše, Pavle Baloh, Ivan Gorjup, Jože Umek, Viktor Umek, Lojze Avsec, Alojz Zavbi, Franc Perše, Franc Zupan, Janez

Pred spomenikom Revolucije v Trbovljah

Janc, Ivan Strojnik, Tončka Čeč, Lojze Zupančič, Ivan Šorn, Dušan Bastič, Vilko Vresk, Franc Vresk, Marjetka Vresk, Janez Pačnik, Franc Radej, Milan Vratnarič, Milan Mrzel, Curk, Pivec, Nande Suštar, Franc Kastelic, Franc Kralj, Fric Keršič, Alojz Juvan ter iz Hrastnika Majcen in Žužman.

Hkrati so na Čemšeniški planini tudi Zagorjani ustanovili svojo skupino, v kateri so bili Klugej, Kovič, Tomažič, brata Dergana, Grahek in drugi. Ta skupina je med ostalim že imela baterijski radio. Oborožitev revirske čete pa je bila še šibka: nekaj karabink, francoskih pušk, nekaj pištol in nekaj bomb.

V začetku avgusta 1941 leta so bile že izvršene večje akcije: napad na obratno stražo v Zagorju, miniranje ceste Trbovlje—Zagorje pod Ravensko vasjo.

»Slovenski poročevalec« (16. avgusta 1941) je pisal:

»Partizani rudarskih revirjev so v noči od petka na soboto, 8. in 9. avgusta, napadli žandarmerijsko postajo v Zagorju. Vrgli so več ročnih granat in nato obstreljevali žandarmerijo iz pušk. Hkrati je tudi drugi oddelček napadel z granatami in puškami kasarno obratne straže, v kateri so fašisti zbirali denunciantne in razne lumpovske tipe. Po polurni borbi so se partizani umaknili. Fašisti so imeli več mrtvih in ranjenih, partizani pa so se umaknili brez žrtev. V isti noči so partizani razrušili ceste med Trbovljami in Zagorjem ter uničili telefonsko in telegrafsko omrežje.«

O tej akciji je dalo orožniško poveljstvo posebno poročilo, v katerem poudarja, da so storilci tega napada, ki bi prišli v poštev, iz Trbovelj pobegli komunisti (Josip Umek, Alojz Ribič, Milan Mrzel in drugi).

Taisti dokument tudi pravi, da so četa in komunisti uživali vso podporo delavstva.

»...so očitno v zvezi z drugimi pobeglimi komunističnimi tolpami ter vznemirjajo celo okrožje s terorističnimi in sabotažnimi dejanji in razširjanjem najbolj neumnih govorov. Delavstvo, ki je močno prežeto s komunističnim duhom, ne goji le simpatij, ampak jih dejansko tudi močno podpira s tem, da opozarja na policijske akcije, jim omogoča beg iz zakotnih skrivališč.«

Ob vojaških akcijah je Revirska četa organizirala tudi druge akcije. Kmalu nato, 8. septembra 1941, je napravila Revirska četa dobro pripravljene napad na Nemce pri Sv. Lenartu (Vrhe). Pri tem napadu je bil Franc Vresk ranjen v nogo, Pavle Baloh pa v roko. Smrtnih žrtev ni bilo in tudi Nemci niso nikogar ujeli. Partizani so dali okus partizanskim vojakom takšen odpor, da je iznenadil same Nemce.

Revirska četa se je brez pritiska Nemcev umaknila na Čemšeniško planino in od tu na Kal. Tu je bila četa spet izdana ter so jo napadli Nemci in hrastniški obratni stražarji. Partizani so se umaknili proti Rečici, kjer se je četa razdelila v dve skupini. Prvi je bilo določeno politično delo, drugi pa vojaške in diverzantske akcije.

NOVO MONTAŽNO SKLADIŠČE STT

Da se zagotovi naročnikom stalna in takojšnja dobava vsega izdelanega materiala v Strojni tovarni v Trbovljah, je nujno potrebno, da ima tovarna določen del svojih proizvodov stalno na zalogi. Zato se so v tem podjetju odločili, da pri vodu v tovarno zgrade na levi strani montažno skladišče, ki bo gotovo od 10. junija t. l. Montažne dele za to skladišče je STT dobila iz Mostarja ter je vse ograje lahke konstrukcije. Za izgradnjo tega skladišča bo STT precej na boljšem, saj razni njeni izdelki ne bodo več izpostavljeni vremenskim neprilikam,

Hej brigade hitite, razpodite...

Rekonstruirana tovarna cementa v Trbovljah je plod prizadevanja celotnega kolektiva

NOVE TONE CEMENTA

ZADNJA LETA IN ZLASTI SEDAJ PRED OBČINSKIM PRAZNIKOM VSE BOLJ ZVENE V UŠESIH ČLANOV DELOVNEGA KOLEKTIVA BESEDE, PRAVZAPRAV SKLEP DELOVNEGA KOLEKTIVA TRBOVELJSKE CEMENTARNE LETA 1959: »GLEDE NA VSE VEČJE POTREBE NAŠE GRADBENE INDUSTRIJE, ZARADI NENEHNEGA RAZVOJA NAŠEGA GOSPODARSTVA, IN KER SO STROJI V NAŠI TOVARNI ŽE ZASTARELI, PRAVZAPRAV SO ŽE ODSLUIZILI, BOMO ZAČELI Z LASTNIMI MOČMI IN SREDSTVI Z REKONSTRUKCIJO TOVARNE. Z NJO SI BOMO IZBOLJŠALI DELOVNE POGOJE, POVEČALI PRODUKTIVNOST IN ZAGOTOVILI GRADBENI INDUSTRIJI POTREBEN MATERIAL.« — TO JE BIL SKLEP DELOVNEGA KOLEKTIVA, TO SO BILE BESEDE, KI SO JIH NENEHNO VZPODBUJALE K VELIKIM NAHOROM, SAMOODREKANJU TER POŽRTVOVALNOSTI, IN JIH JE PRIPELJALA K NAJVEČJEMU DELOVNEMU USPEHU, KI GA JE DOSLEJ DOSEGLA TA DELOVNI KOLEKTIV V NAŠI KOMUNI.

Težki tovorni avtomobil je pripeljal prvi del nove peči

trboveljske komune uspešno izročili rekonstruirano tovarno v pogon.

Se enkrat moram pouda-

riti, da je to skupni uspeh nas vseh, vseh članov našega delovnega kolektiva, in da smo le s skupnimi močmi dosegli to pomembno delovno zmago.

Jasno je, da je moral delovni kolektiv trboveljske Cementarne mimo ostalih ovir premagati tudi nešteto finančnih težav, da je bilo moč zgraditi to, kar bo jutri začelo obratovati, da je bilo moč zgraditi to, na kar so ponosni člani tega delovnega kolektiva, da je bilo moč zgraditi to, kar je v ponos celni komuni in vsem občanom.

Ogromna so sredstva, ki so vložena v rekonstrukcijska dela te tovarne, toda vsi vemo, da se bodo ta sredstva kaj kmalu bogato obrestovala. Za rekonstrukcijska dela, skupno z nakladalno postajo in železnico, ki je bila zgrajena nekaj let prej, je bilo porabljeno približno dve milijardi dinarjev. Ta sredstva pa

je v glavnem prispeval kolektiv sam. Ob tem pa je bila pomembna pomoč Jugoslovanske investicijske banke, ki je prispevala za podražitev oziroma za povečano carino in kurzne razlike 247 milijonov dinarjev v obliki posojila. Prav tako je Cementarni prispeval na pomoč okrajni ljudski odbor, ki je dal preko Komunalne banke 114 milijonov dinarjev posojila, ObLO Trbovlje 6 milijonov, tako da zneso to skupaj 387 milijonov dinarjev sredstev. Občutno pomoč pa je podjetje dobilo tudi z združenjem sredstev v komuni: tako je prispeval Rudnik Trbovlje-Hrastnik 50 milijonov dinarjev, med rekonstrukcijo pa je tovarni dala kratkoročno posojilo tudi Elektrarna Trbovlje v isti višini kot Rudnik. To posojilo je že odplačano.

Podjetje je lahko porabilo tudi 210 milijonov dinarjev blokiranega amortizacije iz prejšnjih let. Vsa ostala sredstva so pa bila dana iz skladov in amortizacij same tovarne. Kot pričakujejo v podjetju, bodo do konca 1959 leta odplačali vse kreditne in zavezanosti proti domačim, zgoraj naštetim upnikom.

Po dokončani rekonstrukciji tovarne se bo znatno povečala tudi storilnost. Podjetje ne bo potrebovalo nove delovne sile v sami tovarni, povečal pa se bo stalež delovne sile v kamnolomu za 8 do 10 ljudi. Že to občutno povečanje storilnosti in proizvodnje pri istem številu zaposlenih dokazuje, kako potrebna in gospodarsko upravičena je bila rekonstrukcija in kako zastarel je bil prejšnji obrat.

Zmogljivost nove rotacijske peči je 300 ton cementa na dan, tako da se bo sedajna kapaciteta tovarne povečala na skoraj 180 tisoč ton cementa letno. Nova rotacijska peč je dolga 82 m, v pre-

meru pa meri od 3 do 3,45 m. Z novo rotacijsko pečjo ne bo porasla samo proizvodna zmogljivost, temveč se bo povečal tudi delovni učinek; povečali se bodo osebni prejemki kolektiva, povečal se bo narodni dohodek in v zvezi s tem tudi splošni standard v komuni.

Delavski svet tovarne je sprejel sklep, naj se 2. junija t.l. priredi v vseh prostorih doma »Zasavje« sprejem za člane delovnega kolektiva in upokojeince tovarne. Vsi člani delovnega kolektiva, ki delajo v tovarni 25 let, bodo dobili v dar ročne ure, ostali člani pa denarne nagrade v višini enomesečnega zaslужka. To nagrado bodo dobili tudi svojci tragično preminulih članov delovnega kolektiva.

Člani delovnega kolektiva Cementarne so se obvezali, da bo vsak napravil osem udarniških ur, da se očisti in uredi okolica tovarne ter okraši za to pomembno slovesnost.

Jutri ob 10. uri bo slovesno izročena in spuščena v poskusno obratovanje rekonstruirana tovarna cementa. Tej slovesnosti bodo prisostvovali najvišji republiški gospodarski in politični predstavniki ter občinski funkcionarji, prav tako gostje iz jugoslovanskih cementarn. V kulturnem delu programa pa bo sodelovala delavska godba, »Slavčki« in »Zarja«.

Sam občinski praznik, ki nas spominja na prvi odprti boj revolucionarnega slovenskega delavstva z Orjuno, naj bo za lepšo in boljše prihodnost, ter na odhod prvih zavednih Trboveljčanov v NOV, bo delovni kolektiv Cementarne počastil z najlepšim darilom s tovarno, ki je trud dolgoletnega dela in prizadevanja kolektiva, s tovarno, ki opozarja na zavednost in produktivnost našega delovnega človeka v njegovem boju za čim boljše in svetlejšo življenje.

Jutri bo slovesno predana vojemu namenu rekonstruirana tovarna cementa. Prav tako, kot je bil nekam težak in nervozen začetek na začetkih rekonstrukcijskih delih, bodo člani delovnega kolektiva težko pričakovali trenutek, ko bo začela obratovati nova rotacijska peč ter ostali objekti. Že sedaj je glavna tema razgovora o tem, kako bo jutri stekla peč, koliko cementa bodo proizvedli, in pogovor teče o sedanjih in bodočih načrtih. Delavci, tehničarji, inženirji ter uslužbenci so nekako v napetem slavnostnem razpoloženju, kajti zavešajo se, da je to zmaga njih vseh, da so v novih strojih, v novih objektih za vedno vgrajeni tudi delci njih samih, njihove požrtvovalnosti, njihovega truda, njihovega pričakovanja v ta bodoči delovni uspeh. Že jutri bodo videli sad svojega dela,

Stara in pred kratkim vseljena nova stanovanjska stavba trboveljske Cementarne

stisnili si bodo roke in si čestitali, kajti to, kar so ustvarili, bo ostalo z zlatimi črkami zapisano v kroniko naše komune.

Obiskali smo delovišče in tovariše v Cementarni. Zaključujejo se zadnja dela, tu in tam je treba še pritrčiti kak vijak, tam prepleskati, tu očistiti in njihov veliki cilj bo dosežen. Oglasili smo se pri direktorju delovnega kolektiva Cementarne tov. ing. Pinteriču. V razgovoru z njim smo zvedeli nekatere zanimive stvari, ki so nam popolnoma razkrile prizadevanja in požrtvovalnost kolektiva. Tovariš direktor nam je pripovedoval:

»Ta naš največji uspeh je zahteval od nas vseh neizmerno truda ter zlasti od investicijske grupe. Kako so si prizadevali člani delovnega kolektiva, da bi čimprej dokončali rekonstrukcijo, vam najbolj pove to, da smo morali najprej podreti stari del tovarne in napraviti temelje za nove objekte in stroje. Ob uspešnem sodelovanju gradbenega podjetja »Ingrad« iz Celja in mariborske »Hidro-

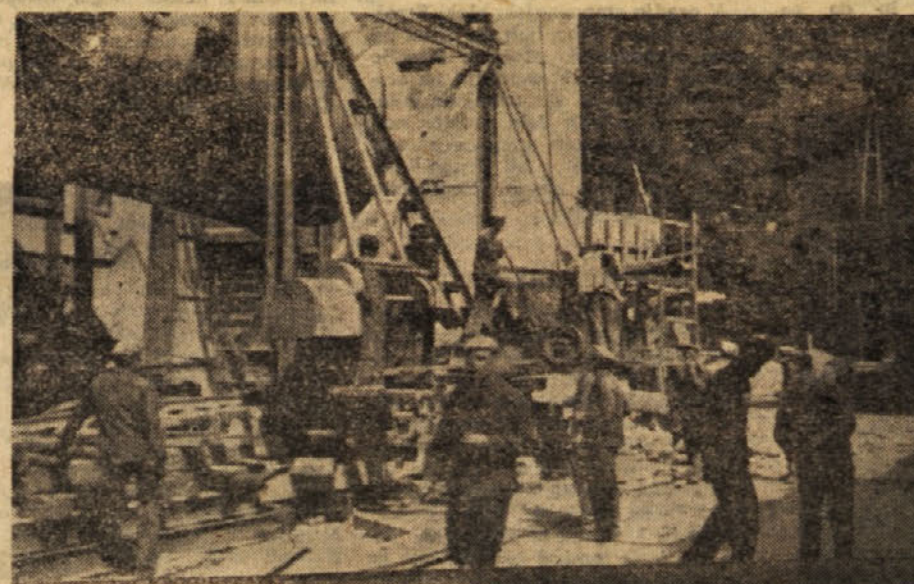

Člani domače montažne skupine

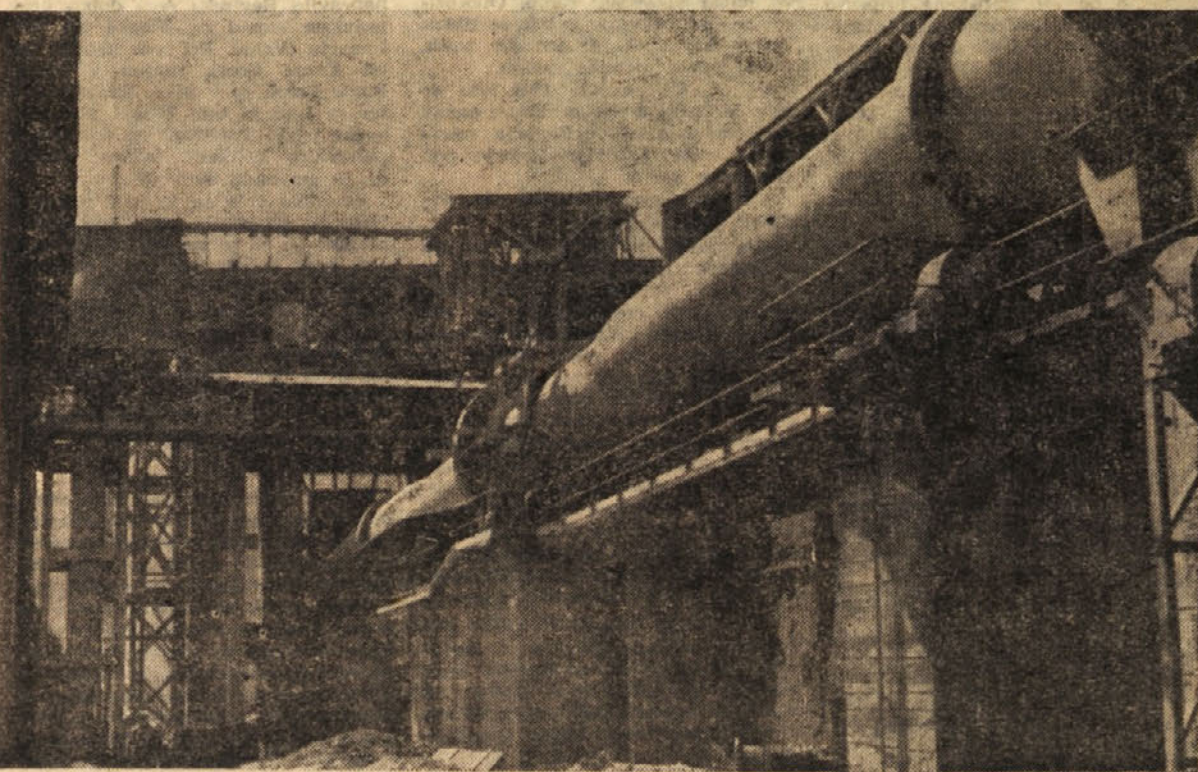
montaže« ter »Metalne« smo napravili glavni del za postavitev novih strojev. Tu se je zlasti izkazala domača montažna skupina, ki je pokazala visoko strokovno in delovno sposobnost.

S sedanjimi delovnimi uspehi smo lahko več kot zadovoljni, saj smo prva tovarna v demovini, ki je izvršila tako obsežno rekonstrukcijo in hkrati še dalje proizvajala. Rečem lahko, da smo ta obsežna rekonstrukcijska dela opravili v zadovoljivem času.

Z vsemi deli smo zadovoljni. Rekonstrukcija je v zadnjih fazah dela. V poskusno obratovanje smo že dali vse stroje; tako smo spustili v poskusno obratovanje 23. maja sušilnico, 26. tega meseca pa je stekel v poskusnem obratovanju tudi naš glavni stroj: nova rotacijska peč. Po vsem sodeč ne bo nobenih nepredvidenih ovir in bomo lahko za naš skupni praznik

Montažna dela zadnjega dela rotacijske peči

Nova rotacijska peč, dolga 80 m

Malenkosti, ki niso malenkosti

Z beležnico skozi Trbovlje

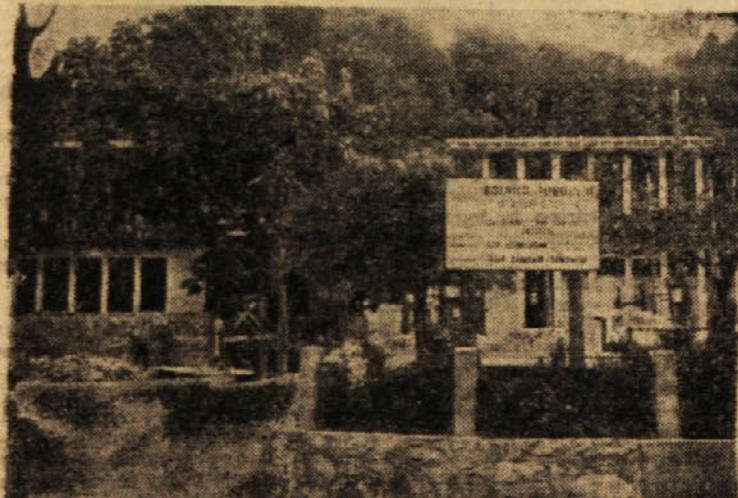
— Presenečen sem bil, ko sem prišel po desetih letih spet v Trbovlje, nam je dejal zadnjikrat rojak, domačin, ki že dalj časa živi izven Trbovelj in ga je pot po dolgih letih spet privedla v domači kraj. Velik napredek in razvoj so napravile Trbovlje v povojnih letih. Tako je lepo urejena glavna cesta v kraju od Sušnika, pa dalje do Zg. Trbovelj. Strojna tovarna se je razširila, nova šola je zrasla na Plevčakovem hribu, banka, pošta, blagovnica, delavski dom, lep stadion ŠD Rudarja s tribuno, lepo poletno kopališče in še marsikaj.

Zelo je čutiti napredek tudi na ostalih področjih, tako na primer v kulturni dejavnosti. Zlasti so me razveselili uspehi dramske družine Svobode-Center, vrsta zabavnih orkestrov, zlasti pa še, da obstajajo mimo vrste mladinskih pevskih zborov na šolah, trije kvalitetni pevski

zbori v Trbovljah, ki so vsi že imeli svoje letošnje letne koncerte.

Prav začuden pa sem bil, ko sem slišal vse to, da nobeden izmed pevskih zborov iz revirjev ni nastopil lani na republiški reviji pevskih zborov v Mariboru. Mislim, da so Trbovlje mogoče edini kraj v Sloveniji, ki ima tri tako kvalitetne pevске zборе.

Pa tudi drugače je opaziti v Trbovljah napredek na marsikaterem področju, ni ga pa opaziti na področju gostinstva in turizma. Na obljubljeni hotel — pravijo — da bo treba čakati še precej časa. Pa tudi drugače sem opazil v Trbovljah mnogo dobrih stvari in napredka precej pomanjkljivosti, ki bi se ob dobri volji dale z malimi sredstvi odpraviti. Tako bi tedaj marsikateri kritika in negodovanje lahko odpadlo. Pa poglejmo, kako je s temi zadevami.

Gradnja bolnice v Trbovljah

TRGOVINA ZA SAVO

Sredi med stanovanjskimi hišami onkraj Save, nasproti trboveljske elektrarne, ima podjetje »Prvi junij« trgovsko prodajalno. Poslovalnica je skromna in ne ustreza pogojem trgovanja. Sama slika nam pove, da je res tako. Ker je potrebno to vprašanje urediti, so na zadnji seji LO v Trbovljah sklenili, da v sporazumu z Elektrarno, trgovskim podjetjem »Prvi junij« in občno to vprašanje rešijo. Nesmisel-

no bi namreč bilo, da bi to trgovsko poslovalnico, ker je potrebna, morda zaprli.

TESNO GRLO NA CESTI OD KOLODVORA PROTI CEMENTARNI

Mimo tega, da so se v Trbovljah pri železniški postaji lotili pokritja potoka Trboveljčica in da se konstruira cementna tovarna, so na trboveljskem kolodvoru predvidene še druge ureditve, s čimer bo revir-

Takšna je trgovina za Savo

Nevarno križanje

ski kraj spet napravil korak naprej. Seveda pa vsega ni mogoče napraviti kar čez noč. Kako tesna je na primer cesta na ovinku od železniške postaje proti Cementarni, pokazuje slika. To vprašanje terjaja nujno rešitev, ker predstavlja stalno nevarnost v avtomobilskem prometu.

Od Cementarne dalje do Sušnika pa že urejujejo trboveljsko glavno

noči kdo prevrne v potok in si polomi rebra, če ne bo še kaj hujšega.

Druga »cvetka« v tem delu Trbovelj je ob Savinjski cesti. Vsi stanovanjci in vozniki, ki vozijo tod mimo, se »zahvaljujejo« tistemu pametnjakoviču, ki je navozil ob cesti kupe kamenja, ki so razstavljeni tamkaj že polne tri mesece. Verjetno je to kamenje posebne sorte. Kdor ga želi videti, si ga

Staro in novo

cesto, ki bo najbrž že letos zgrajena, če ne bo kakih nepredvidenih zaprek.

STARO IN NOVO

V ozadju stanovanjski bloki Strojne tovarne v Trbovljah, za njimi pa novi stanovanjski stolpiči. Naselje se širi in raste. V ospredju pa stoji še barake in stanovanjska hiša, ki bo po načrtih dala prostor novemu, modernemu stanovanjskemu bloku. Ali že letos ali drugo leto, še ni dokončno znano. Predvideno je bilo še za letos.

DVE CVETKI IZ ZGORNJIH TRBOVELJ

V Zgornjih Trbovljah je postalo že kar živahno, promet narašča in tudi drugače je tu vse bolj živo in zanimivo. Promet preko trga Franca Fakina je še vedno prepovedan. Mimo te nevšečnosti, ki predstavlja kar precejšnjo nevarnost za nesreče, je pa prvo »cvetko« opaziti ob trboveljskem potoku nasproti osemletke Ivana Cankarja, kjer so trhle deske in je potok še nezgrajen. Tako stanje je tamkaj že šesto leto in kaže, da ga še ne bo konec, dokler se ne bo pripetila kakšna hujša nesreča, ker ni izključeno, da se po-

lahko ogleda ob vsaki uri od ranega jutra do trde noči.

Naša pot se je končala, ker je zmanjkalo filma za slikanje. Tako na primer nisem mogel fotografirati novih prostorov podjetja »Tapetništvo« in tudi ne nove firme »Avtoprevoznitva«, ki se od pred kratkega imenuje SAP LJUBLJANA, ekonomska enota Trbovlje...

Kamenje na cesti

Trgovina in potrošnik

Na eni minulih sej občinskega ljudskega odbora Trbovlje je bila imenovana strokovna komisija — odborniška komisija —, ki je izvršila pregled poslovanja trgovskih podjetij (Vitaminska, Prvi junij in Železnina) v zvezi s prodajnimi cenami potrošnega blaga ter zaradi opozoril občanov, da se enaki izdelki v enem podjetju cenejši, v drugem pa dražji. Strokovna odborniška komisija je naredila tudi primerjavo cen s sorodnimi podjetji v Ljubljani.

Na minuli seji obeh zborov je strokovna komisija poročala o svojem delu. Odbornike so člani komisije seznanili z rezultati dela in jim predložili tudi tabelo, ki so jo naredili po zaključku primerjav cen v trboveljskih trgovskih podjetjih (Prvi junij, Vitaminska) in sorodnimi trgovskimi podjetji v Ljubljani (Na-ma, Volna, Mesna

industrija Emona Ljubljana ter trg. podjetjem Emona iz Ljubljane). Celoten pregled oziroma primerjave cen v trboveljskih trgovskih poslovalnicah in sorodnih ljubljanskih so bile izvršene na podlagi vpogledov v originalne listine (fakture, obrazce, kalkulacije) teh trgovskih podjetij. V tabeli so navedli primerjave 163 artiklov (špecerijske vrste 72, galanterijske 27, manufakture 10 ter industrijske vrste 54 artiklov).

Mimo zgoraj navedene tabele je pa komisija pripravila tudi posebno tabelo, ki prikazuje razliko v cenah pri posameznih trgovskih prodajnih artiklih. Iz te tabele je razvidno, da so v Trbovljah edino špecerijski artikli cenejši, medtem je pa treba upoštevati še dejstvo, da je v Ljubljani 6-odstotni prometni davek, v Trbovljah pa 3-odstotni.

Komisija je predlagala, naj bi svet za blagovni promet pri LO opozoril domačo trgovino, naj bi se ublažile znatne razlike v prodajnih cenah manufakture v primerjavi z ljubljanskimi cenami, ravno tako tudi galanterije in industrijskega blaga, ublažile v korist potrošnikov in trboveljske komune. Mnenje komisije je, naj bi se hkrati ustanovil pri svetu za blagovni promet poseben organ, ki bi stalno preverjal in vsklajeval prodajne cene sporazumno s trgovino tako, da ne bi bila s

tem pooblastila delavskih svetov v trgovini prikrajšana. To pa za to, ker je v trgovinah dovoljeno komercialno poslovanje za večino artiklov in je potrebno okrepiti le — socialistično moralno.

Komisija je še poudarila, da so v lanskem letu prešli v Trgovskem podjetju »Prvi junij« na sistem poslovanja po ekonomskih enotah, in da so ugotovili, da nekatere poslovalnice poslujejo s precejšnjo izgubo. Ta izguba pa je povzročila zviševanje kalkulacije ter zniževanje stroškov na najnižjo možno stopnjo. Z uvrstitvijo trgovine na raven ostalih gospodarskih organizacij morajo povečati narodni dohodek, to pa vpliva neposredno na občutno povečanje razlike med nakupno in prodajno ceno. Spričo nujne potrebe po večji akumulaciji sredstev je lanskeletna marža 15,05 odstotka — opravičljiva.

Pripomniti še velja, da je oblikovanje cen sproščeno, razen najvažnejših živiliških artiklov, ki se v glavnem oblikujejo po kalkulaciji z določeno maržo.

Jasno je pa, da bodo morali tako družbeni organi v trgovskih podjetjih kot tudi pristojni organi na LO budno spremljati kalkulacije ter dogajanja v samih trgovskih podjetjih ter takoj pravilno reagirati na morebitne nepravilnosti, ki kvarno vplivajo na razvoj trgovine in cene v naši komuni oziroma v trgovskih podjetjih.

Telesnovzgojno delo uspešno

V naši komuni je telesnovzgojno ter ostalo športno življenje zelo pismno. Vsekakor je torišče telesnovzgojne dejavnosti v TVD Partizanu, na športnem področju je pa vključeno največ mladine v raznih sekcijah oziroma od letnih občinskih zborov naprej posameznih društev Rudarja.

Ce bi primerjali kakovostno in številčno stanje v telesnovzgojnem delu v društvu bi lahko ugotovili, da deluje društvo zadovoljivo in da vključuje v svojih vrstah obilo mladine ter pionirjev in pionirk. Žal pa se društvo bori z določenimi finančnimi težavami, toda kljub temu je znalo poživiti v mladini željo po telesni vzgoji. To nam dokazuje tudi lepo število včlanjene mladine. Mimo določenih finančnih težav pa se društvo bori tudi s problemom pomanjkanja vodniškega kadra, saj so večinoma vsi tisti tovariši, na

katerih sloni delo v Partizanu, zaposleni tudi v šolah in delujejo v društvu pravzaprav v svojem prostem času.

Pestrost telesnovzgojnega dela v Partizanu se nam kaže tudi po drugi strani, in sicer po številnih vrstah — od mlajših pionirjev in pionirk, mladincev in mladink in tako dalje. Jasno pa je, da kljub sedanjim zadovoljivim rezultatom v telesni vzgoji — kar je predvsem za sluga požrtvovalnih vaditeljev — ne bomo smeli zane-marjati in prepuščati reševanje raznih problemov samo sebi in da bo morala komuna dati določena sredstva za pospešitev in olajšanje delovanja telesnovzgojne organizacije.

Drugo področje dela na telesni vzgoji so šole. Razveselljivo je dejstvo, da je šolska mladina spoznala vrednost telesne vzgoje in da so v tem namene dijaki sami kot prvi v Zasavju ustanovili po ne-

katerih šolah — kjer so bile dane možnosti — športna društva. Le-ta so pa nekaj podaljšek oziroma nadomestilo načrtnega telesnovzgojnega dela v Partizanu in delno tudi v Rudarju. Pozitivno je tudi to, da je znala šolska mladina racionalno izkoristiti minimalna denarna sredstva (če sploh lahko govorimo o njih) in tako razviti delovanje svojih šolskih društev.

Jasno je, da je v naši komuni vrsta dejstev, ki govorijo v prid nenehnemu razvijanju telesne kulture, saj je mladina pripravljena sodelovati, toda kot je dejal tov. Pungartnik, trener Rudarjevih atletov, v nekem pogovoru: »Dati jim moramo vsaj osnovne pogoje za njihovo dejavnost in za njihovo pripravljenost sodelovanja v društvu« ali z drugimi besedami: telesnovzgojnimi organizacijam moramo zagotoviti vsaj minimalna sredstva za njihovo vsestransko dejavnost.

Odobren predlog

Na minuli seji OLO Trbovlje sta oba zbora soglasno sprejela predlog občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš o zvišanju kvote posojil individualnim graditeljem.

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš je v prvi polovici maja razpravljal o višini sredstev, ki naj bi se dodelila posameznim interesentom za individualno stanovanjsko gradnjo. V ta namen je bil razpisan tudi natečaj, kjer se je prijavilo 54 interesentov za skupni znesek 38 milijonov dinarjev.

Zakon o financiranju gradnje stanovanj pa določa, da mora občinski ljudski odbor določiti višino sredstev, namenjenih za individualno stanovanjsko gradnjo. Ker pa družbeni plan in proračun občine za letošnje leto ne določa teh sredstev, je upravni odbor občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš predlagal ObLO, da se sprejme kvota v višini 21 milijonov dinarjev. Ta znesek so pa predlagali zato, ker je glede na potrebe in razpoložljiva finančna sredstva umesten. Privlačnost sredstev je namreč normalen in poteka vsa ostala stanovanjska gradnja po programu sklada.

S sredstvi, ki bi se vložila v stanovanjsko gradnjo po individualnih graditeljih, bi se izpraznilo 12 družbenih stanovanj, s katerimi bo razpolagal ObLO. Ta stanovanja pa

predstavljajo približno vrednost 25 milijonov dinarjev. Mimo tega pa znaša lastna udeležba privatnih investitorjev skoraj 80 odstotkov, saj znaša investicijska vrednost objektov približno 150 milijonov dinarjev, kar je vsekakor ugodno razmerje.

STT RAZSTAVLJA V OKVIRU ZDRUŽENJA RUDIS

Na mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu, ki bo odprt do 5. junija t. l., razstavlja združenje RUDIS iz Trbovelj izdelke svojih članov skupno v enem oddelku. V dvorani IV. razstavlja RUDIS maketo novega rudarskega topilniškega bazena Bor. Strojna tovarna iz Trbovelj pa razstavlja model novega lahkega verižnega transporterja za rudnike, nadalje dva nova drobljiva, od katerih je manjši privrkat razstavljen. Zanimanje za proizvode članov združenja RUDIS in še posebej za izdelke STT je precejšnje.

Prvi dan otvoritve sejma so tudi ta paviljon obiskali visoki gostje, med njimi predsednik republike Josip Broz Tito v spremstvu svojih sodelavcev in predstavnikov republik. Tovariši Tito se je dalj časa zadržal tudi v paviljonu združenja RUDIS, kjer se je zanimal za delo in organizacijo poslovanja te ustanove in njenih članov.

Gradnja stanovanjskih stolpcev na Kešetovem. Tu se je obnesla elektrofiltrska opeka iz trboveljske Termoelektrarne — obrata tovarne zidakov

Povečati proizvodnjo

V lanskem letu je opeka iz elektrofiltrskega pepela, ki jo izdelujejo v tovarni pri Termoelektrarni Trbovlje, zaostajala, ker kupci niso imeli vanjo zaupanja. Letos je pa opeke vedno premalo, prodali bi jo lahko še dvakrat toliko, če bi jo mogli toliko izdelati. Da bi lansko leto v tovarni prodajo opeke zagotovili, so v njej začeli izdelovati jamske kvadre, katere je najprej začel uporabljati Rudnik Zagorje. Tako so teh kvadrov in elektrofiltrskega pepela vgradili že v dolžini 1600 metrov. Kvadri so se pokazali za boljše od prejšnjih in se torej

obnesli. Imajo še to prednost, da so lažji in mehanično vendar dovolj odporni.

V tovarni zidakov bodo v letošnjem letu delo avtomatizirali ter računajo, da bo proizvodnja znatno porasla.

Te opeke je — kakor je omenjeno — vedno premalo, saj jo samo za Trbovlje primanjkuje 40.000 kosov za gradnjo treh stanovanjskih stolpcev na Kešetovem. Opeko pa hočejo tudi drugod, posebno v Pučju in Kopru ter ostalih primorskih krajih, kjer se je doslej izredno obnesla.

Pozdrav Trbovljam ob občinskem prazniku

Vse sile za
napredek
in razvoj
trboveljske
komune!

Ob letošnjem občinskem prazniku občine Trbovlje, ki ga praznujemo v znamenju velikega gospodarskega napredka in razvoja na vseh področjih dejavnosti, pozdravljamo vse občane občine Trbovlje in jim toplo čestitamo k doseženim uspehom na področju socialistične graditve z željo, da bi tudi njihovo nadaljnje marljivo prizadevanje rodilo bogate sadove za razvoj in razcvet trboveljske komune.

Občinski ljudski odbor Trbovlje — Občinski komite ZKS — Občinski odbor SZDL — Občinski sindikalni svet — Občinski odbor ZB NOV — Občinski svet Svobod in prosvetnih društev — Občinski komite LMS — Delavska univerza Trbovlje in vse ostale množične organizacije in društva v občini Trbovlje, nadalje Rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik — Cementarna Trbovlje — Strojna tovarna Trbovlje — Termoelektrarna Trbovlje z obratom tovarne zidakov — RUDIS, Trbovlje — Elektro Trbovlje — Podjetje za PTT promet, Trbovlje — Splošno gradbeno podjetje »Zasavje«, Trbovlje — Zavod za zaposlovanje delavcev, Trbovlje — Trgovsko podjetje »PRVI JUNIJ«, Trbovlje — Trgovsko podjetje »ŽELEZNINA«, Trbovlje — SAP Ljubljana, poslovalnica Trbovlje — METALIJA, Trbovlje — ELIT, Trbovlje — ODPAD, Trbovlje — Komunalna banka Trbovlje — »MESO«, Trbovlje — Obrtno podjetje »TIKA«, Trbovlje — Kino Svoboda - Trbovlje II — Stanovanjska skupnost Center, Trbovlje.

Proizvodnja

IN OSTALI PROBLEMI
V TERMOELEKTRARNI
TRBOVLJE

Na zadnji seji delavskega sveta trboveljske termoelektrarne so razpravljali o vprašanju proizvodnje v zadnjih 4 mesecih. V prvem tromesečju je elektrarna dosegla svoj proizvodni plan s 122,7%, pri čemer je podjetje porabilo 114.292 ton premoga. Od tega ga elektrarna vzame samo od Rudnika Trbovlje — Hrastnik vsak mesec po 25.000 ton, kar da v treh mesecih 75.000 ton. Ostali premog so Elektrarni Trbovlje dostavili rudniki Zagorje, Laško, Kanjžarica in Kočevje.

V mesecu aprilu je proizvodnja električne energije v tej elektrarni znatno porasla. V njej so proizvedli 82.861.500 kWh in plan dosegli s 127,4%.

Rezultat proizvodnje energije je v prvem letošnjem tromesečju zadovoljiv, prav tako tudi v mesecu aprilu in do polovice maja. Od 15. maja t. l. pa je elektrarna v remontu.

NOVA BOLNISNICA BO SE LETOS POD STREHO?

Marsikje je zadnje čase kaj zastalo, tako je tudi pri gradnji nove bolnišnice v Trbovljah malo »zaškripalo«. Vendar pa bo, če bo šlo vse po sreči, do letošnje zime prvi del nove bolnišnice v kraju, kjer bo nameščen toliko potreben otroški oddelek, vsaj že pod streho, in to je tudi nekaj.

Gradbeni odbor nove bolnišnice si mnogo prizadeva, da rešuje težave pri tej gradnji, vendar se le-te pojavljajo kar same od sebe.

Perspektiven načrt gospodarskega razvoja

Društvo inženirjev in tehnikov pripravlja predlog perspektivnega razvoja oziroma možnosti perspektivnega razvoja manjših gospodar-

skih organizacij v trboveljski komuni. Kot osnutek predloga za rešitev vprašanja trboveljskega vodstva. S perspektivnim načrtom gospodarskega razvoja želi društvo nakazati pot in možnosti gospodarskih uspehov v manjših gospodarskih organizacijah, ki nimajo dovolj kadra in se same tudi ne morejo orientirati v našem gospodarskem razvoju.

